

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; sessionstid: varje onsdag kl. 10.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Närmaste inseedet över stadens bebyggande utövas från år 1875 av *Stockholms stads byggnadsnämnd*.

Enligt k. byggnadsstadgan den 20 november 1931, som trädde i kraft den 1 januari 1932, har byggnadsnämnden bl. a. till uppgift att övervaka efterlevnaden av stadsplanlagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning och övriga i staden gällande författningar angående stadens byggnadsväsen samt fullgöra vad enligt berörda författningar ankommer på nämnden.

Byggnadsnämnden skall enligt byggnadsstadgan bestå av fem ledamöter jämte fem suppleanter, av vilka magistraten utser en ledamot och en suppleant och stadsfullmäktige de övriga. Valet sker för en tid av fyra år. Senaste val, för perioden 1943—1946, ägde rum hos magistraten den 11 december 1942 och hos stadsfullmäktige den 18 december 1942. Nämnden väljer inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Alltsedan år 1875, då byggnadsnämnden började sin verksamhet, utgå, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 december 1874, arvoden till nämndens ledamöter. Å nämnda arvoden utgå icke rörliga tillägg.

Det åligger byggnadsnämnden bl. a. att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning och att, då anledning därtill förekommer, på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller ändring i byggnadsordningen. Byggnadsnämnden skall söka främja en för staden gagnelig utveckling av dess bebyggelse och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som kunna vara påkallade. Till nämndens handläggning höra bl. a. frågor rörande tomtindelning och skyltar. På nämnden ankommer vidare att lämna tillstånd såväl till ny- och ombyggnader som till varje ändring av byggnaders konstruktion och lokalers anordning, till stängsel, rivning av byggnad m. m. För vissa allmänna, kronan tillhöriga byggnader erfordras icke byggnadslov, men byggnadsnäm-

den äger rätt att avgiva utlåtande även beträffande sådan byggnad. Nämnden äger att genom föreläggande av vite göra sig hörsammad.

Byggnadsnämnden skall låta upprätta karta över staden, upptagande de särskilda tomterna och stadsägorna med därå befintliga byggnader. Å kartan skall varje nybyggnad, som ej är att anse såsom tillfällig, till sina gränser utmärkas så snart ske kan efter byggnadens uppförande. När byggnad rivits eller nedbrunnit, skall kartan i enlighet därmed ändras.

Nämnden skall till sitt biträde hava en stadsarkitekt. Stadsarkitekten skall vara tillstädes vid nämndens sammanträden med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att, där han det begär, få sin mening antecknad till protokollet. Även stadsingenjören har att lämna nämnden biträde, vilket, vid behandling av ärenden rörande hissar, även gäller de av överståthållarämbetet förordnade hissbesiktningsmännen.

Författningar m. m. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. 18 aug. 1937 och 7 maj 1942. Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Stadsplanlag 29 maj 1931, med ändr. ÖA:s kung. 11 jan. 1869 med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad k. ordningsstadgan för rikets städer innehåller, med ändr. §§ 14, 14 a. K. brev 17 april 1942 om rätt för byggnadsnämnden att medgiva visst undantag från stadsplan. Instruktion för hos byggnadsnämnden anställda byggnadsinspektörer, antagen av nämnden 19 jan. 1910. Taxa å avgifter för hos byggnadsnämnden begärda byggnadslov, besiktningar m. m., fastställd av ÖA 30 nov. 1935. Taxa å avgifter för erhållande av hos byggnadsnämnden rekvirerade kopior av ritningar, fastställd av k. m:t 21 maj 1920.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 1,387,024 kr.; inkomster: driftbudgeten 492,400 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

(Valda för åren 1943—1946.)

Ordförande (arvode 3,600 kr.).

Hernlund, C. A. V., överdirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Vice ordförande (arvode 2,500 kr.).

Magnuson, P. K., förgyllare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter (arvode 2,500 kr.).**Adamsson, H.**, ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).**Edman, P. V.**, rådmän (utsedd av magistraten).**Simonson, S. A.**, ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).*Suppleanter.*¹⁾**Ahlén, Anders E.**, civilingenjör, stadsfullm:s 1:e vice ordf. (utsedd av stadsfullm.).**Gestblom, J. A.**, rådmän (utsedd av magistraten).**Johannesson, E. G. V.**, direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).**Ström, O. F.**, skriftställare (utsedd av stadsfullm.).**Österberg, S. E.**, kommerseråd (utsedd av stadsfullm.).*Sekreterare* (23).

Vakant.

Delegerade för inspektion av stadsingenjörskontoret.

Hernlund, C. A. V.; **Adamsson, H.***Revisorer.*

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 162).

Byggnadsnämndens namnberedning.

Byggnadsnämnden beslöt år 1920 uppdraga åt en särskild beredning att uppgöra och till nämnden avgiva förslag till namn å nya gator, allmänna platser och kvarter. Förutom de av byggnadsnämnden utsedda ledamöterna ingår i namnberedningen även en representant för skönhetsrådet.

*Ledamöter.***Ahnlund, N. G.**, professor; **Boëthius, S. B.**, riksarkivarie; **Långström, C. R.**, fastighetsregisterförare; **Magnuson, P. K.**, förgyllare, ordf.; **Rosenbaum, L.**, stadsingenjör; **Siwertz, P. S.**, författare; **Wessén, E. G. A.**, professor; **Wetterling, G. M. W.**, stadsarkitekt; **Selling, C. G. A.**, stadsantikvarie (utsedd av skönhetsrådet).*Sekreterare* (1,130 kr.).**Schück, A. H.**, docent.*Registrator* (270 kr.).**Rasmusson, F. R. F.**, registrator vid fastighetsregisterkontoret.*Byggnadsnämndens expedition.**Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).*

Expeditionens chef är sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid nämndens sammanträden, att uppsätta beslutade skrivelser, att avgiva utlåtanden samt att inför nämnden föredraga ärenden angående tjänstesporsmål m. m.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 103,214 kr.; inkomster: driftbudgeten 18,000 kr.

Sekreterare (23).

Vakant.

En amanuens (900 kr.).

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5).

Förste expeditionsvakt (8).**Kelén, N. J. V.**

En expeditionsvakt (6).

*Stadsarkitektkontoret.**Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).*

Stadsarkitektkontorets chef är stadsarkitekten, vilken bl. a. har att jämte vice stadsarkitekten, byråarkitekten, övriga arkitekter samt överingenjören bereda och inför nämnden föredraga till nämndens verksamhetsområde hörande ärenden. Stadsarkitekten åligger i huvudsak att avgiva yttranden över till nämnden från andra myndigheter remitterade ärenden, att granska förslag till stadsplan, att framlägga förslag till erforderliga ändringar av byggnadsförfattningarna samt att handlägga inkomna ansökningar om tillstånd att verkställa nybyggnad m. m. Stadsarkitekten och överingenjören äga, enligt särskilt uppdrag, i byggnadsnämndens ställe besluta bifall till ansökningar av ringa vikt eller av uteslutande teknisk art. Vice stadsarkitekten biträder stadsarkitekten med förekommande göromål. Byråarkitekten och arkitekterna handlägga ansökningar rörande ändringsarbeten ävensom nybyggnadsärenden i förorterna samt ärenden rörande skyltar. Nämndens överingenjör handhar med biträde av byråingenjören och byggnadsinspektörerna den tekniska kontrollen av byggnadsföretagen genom

BN

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för ordinarie ledamöter suppleanter inkallas sålunda: ordföranden skall i första hand ersättas av suppleanten hr Ahlén och vid förfall för denne av suppleanten hr Österberg. Övriga ordinarie, av stadsfullmäktige utsedda ledamöter, skola vid förfall ersättas av suppleanterna hrr Ström, Johannesson och Österberg i nu nämnd ordning.

BN

konstruktionsgranskning och förrättande av besiktningar, som avse utvärderande av byggnaders eller byggnadskonstruktioners säkerhet, verkställer utredning av byggnadstekniska spörsmål m. m. Byggnadsinspektörerna utöva den löpande kontrollen å byggnadsplatserna. Dessutom är hos byggnadsnämnden anställd en planteringsinspektör med uppgift att biträda nämnden vid frågor rörande förgårdars och innergårdars anordnande och plantering samt å nämndens vägnar öva tillsyn över deras skötsel.

Å stadsarkitektkontoret ombesörjes inkomna handlingars registrering. Avgifter för byggnadslov, protokollslösen m. m. uträknas och uppbäras, varjämte å kontoret verkställas de förberedande utredningar, som erfordras i samband med byggnadslovs meddelande.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 388,826 kr.; inkomster; driftbudgeten 179,400 kr.

Stadsarkitekt (D).

Wetterling, G. M. W. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1945); t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (utom lördagar).

E. o. vice stadsarkitekt (XXV).

Oelrich, N. E.; t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (lördagar 13—14).

Byråarkitekt (22).

Norborg, J.; mottagningstid: 13—15 (utom torsdagar), lördagar 13—14.

Överingenjör (26).

Chatillon-Winbergh, G.; mottagningstid: 13—15 (ntom fredagar), lördagar 13—14.

E. o. byråingenjör (XXII).

Lindqvist, H. Hj., *tf.*

Arkitekt (20).

Danielsson, P. E.

E. o. biträdande arkitekt (XVIII).

Leffler, E.; mottagningstid: 10—12.

Dessutom *extra arkitekter* (utan fasta arvoden).

E. o. registrator (XVII).

Cronstrand, P. G. *tf.*

Kontorsskrivare (9).

Engström, Ida M.

En *extra första kontorsskrivare* (3,540 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. skrivbiträde* (IV, vakant), ett *extra biträde* (2,964 kr.).

Byggnadsinspektörer (20).

Dahlberg, G. A. (Södermalm och Staden Mellan Broarna); Lindqvist, H. Hj., *tjl.* (se ovan), *tf.* Norman, C. P. (Brännkyrka, Enskede samt stadsdelarna Norra och Södra Hammarby); Arfwidsson, G. N., *tjl.*, *tf.* Grange, A. D. (Kungsholmen samt Stora och Lilla Essingen); Kumlien, C. G. V. (Bromma utom Stora och Lilla Essingen).

E. o. byggnadsinspektörer (XX).

Grange, A. D., *tjl.* (se ovan), *tf.* Rustan, A. L. (Normalm öster om Sveavägen och söder om Kungsgatan, Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgården, Hjorthagen, Brunnsviken och Ekshagen); en vakant, *tf.* Jansson, B. (Vasastaden och Normalm väster om Sveavägen och norr om Kungsgatan).

Extra byggnadsinspektör (6,000 kr.).

Sturén, C. O. (bitr. å Brännkyrka).

Tillfällig extra byggnadsinspektör.

von Essen, J. C. A.

Planteringsinspektör.

Vakant.

Första ritbiträde (å arkivet) (9).

Petersson, Anna E.

Ett *ritbiträde* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), en *expeditionsvakt* (6).

Stadsingenjörskontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13).

Stadsingenjörskontoret åligger att i enlighet med fastställd instruktion och gällande författningar rörande städernas fastighetsbildning, mättingsväsende och bebyggande verkställa mättings- och avstyckningsförrättningar samt utarbeta förslag till tomtindelningar, utfärda karta för nybyggnad, verkställa utstakning och kontrollutstakning av nybyggnader i såväl höjd- som planläge, gatustakningar samt att utföra de arbeten i övrigt, som ankomma på mättingsman i stad. Vidare åligger det kontoret att omhänderväsa stadens kartverk, därvid kontoret skall utföra de arbeten, som ligga till grund för upprättande av bladindelade kartverk och kartor för fastighetsbildning, stadsplaner, redovisning av olika slags ledningar samt sådan karta som avses i 6 § byggnadsstadgan, att vidmakthålla, komplettera och i erforderlig utsträckning utvidga de över staden upprättade triangel-, polygon- och avvagningsnät, vilka utgöra stomme för all detaljmätning, att tillhandagå stadens myndig-

heter med upplysningar, utfärdande av kartkopior m. m. dyligt, att avgiva infordrade yttranden angående stadsplane-, tomtindelings- och byggnadsärenden samt att till överståthållarämbetet avgiva yttranden i till kontoret hänskjutna frågor angående adressnummer.

Alla mätningar, vare sig de utföras för fastighetsbildningen eller för kartverket, äro numera anslutna till stadens triangelnät, vilket upprättades under åren 1907—1911 av den för detta ändamål inrättade dåvarande triangelmättningsnämnden.

Kontorets ordinarie ingenjörer skola hava, stadsingenjören, den i § 4 punkt 2 byggnadsordningen för Stockholms stad och övriga ordinarie ingenjörer den i § 3 instruktionen för stadens stadsingenjörskontor stadgade kompetensen.

Stadsområdet har med avseende å fastighetsbildningen uppdelats i särskilda mättningsdistrikt, vart och ett med en mättningsman såsom föreståndare och med åliggande för honom att företädesvis inom distriktet verkställa förekommande fastighetsbildningsförrättningar och därmed sammanhörande arbeten.

För kartverksarbetena är å kontoret inrättad en särskild avdelning, vilken förestås av byråingenjören.

Författningar. Instruktion för stadsingenjörskontoret, fastställd av byggnadsnämnden 22 dec. 1943 (Kf 1943: nr 71). Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. K. förordn. 17 dec. 1920 ang. sättet för utförande av vissa mättningsarbeten m. m. (mättningsförordning), med ändr. K. kung. 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mättningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer, med ändr. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm å arvode för förrättning och åtgärd rörande byggnads höjdläge, fastställd av ÖA 28 nov. 1935, med ändr.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 894,984 kr.; inkomster: driftbudgeten 295,000 kr.

Stadsingenjör (C).

Rosenbaum, L. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1947);
mottagningstid: 10—12.

Vice stadsingenjör (24).

Hanzon, N.

Byråingenjör (22).

Björkman, C. E. E.

Föreståndare för mättningsdistrikt (22).

Carlquist, A. T. (1:a distr.); Bergström, S. H. E. (2:a distr.); Lennerheim, E. J. I. (M.) (3:e distr.).

Ingenjörer (20).

Holmberg, S. H.; Jacobson, B. R. E.

Biträdande ingenjör och arkivarie (18).

Ekeley, A. T.

E. o. ingenjörer (XX).

Pontin, H.; Stangenberg, G. M. J. J.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Hammarsten, T.; Ahnskog, K. F. N.; Rustan, A. L., tjl. (se sid. 188).

E. o. underingenjör (XVII).

Holm, E. F.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Strömberg, S. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Casparsson, f. Berglund, Inga S.; Heggby, f. Johansson, Greta S.

Sex mättningsförmän (10), två e. o. mättningsförmän (X), tre första ritbiträden (9), en kontorist (8), ett första kontorsbiträde (7), sexton ritbiträden (7), nio e. o. ritbiträden (VII), en expeditivsvakt (6), en e. o. expeditivsvakt (VI), ett e. o. kontorsbiträde (V); dessutom en extra kontorist, extra kontors- och ritbiträden, tretton mättningsbiträden (8), åtta e. o. mättningsbiträden (VIII) samt extra mättningsbiträden.

Stockholms stads stadsplanenämnd.

Stadsplanenämnden.

*Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder i regel andra
och fjärde onsdagen i varje månad
kl. 15.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 december 1920 att fr. o. m. år 1921 ersätta den förutvarande stadsplanekommisionen med *Stockholms stads stadsplanenämnd*.

Stadsplanenämnden har till uppgift att, efter uppdrag av byggnadsnämnden eller då sådant eljest med hänsyn till byggnadsverksamhetens utveckling och bostadsbehovet visar sig erforderligt, uppgöra förslag till nya eller ändrade stadsplaner och planer för trafikleder jämväl utom stadsplan ävensom att i övrigt handlägga de frågor rörande stadens stadsplane- och trafikväsen, som av stadskollegiet till nämnden hänskjutas.

Rörande generalplan för Stockholm, se nedan.

Nämnden består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid nämndens sammanträden äga stadsplanedirektören, stadsarkitekten, fastighetsdirektören, gatudirektören och stadsingenjören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet. Enahanda befohgenhet tillkommer, var för sitt förvaltningsområde, cheferna för de avdelningar av stadens fastighetskontor, å vilka handläggas ärenden rörande stadsplanens genomförande samt ärenden rörande exploatering av stadens ytterområden.

Nämnden äger fördela göromålen mellan sina ledamöter på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt stadsplanedirektören att handhava särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet med dessa bestämmelser har stadsplanenämnden tillsatt särskilda tjänstedelegerade (se nedan).

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads stadsplanenämnd, fastställd av k. m:t 31 dec. 1920, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten: 730,183 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,000 kr.

Stadsplanenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Kilbom, K., redaktör.

Övriga ledamöter.

Ahlberg, C. A. H., arkitekt.

*Andersson, Paul, överlärare.

*Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

*Berghagen, R., arkitekt, stadsfullm.

Lindström, M. S., ingenjör, stadsfullm.

Sönberg, E. Hj. H., tillsyningsman.

Wallenberg, G. O., byråingenjör.

Suppleanter.¹⁾

Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.

¹⁾ Ordföranden skall vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Lindberg. Vice ordföranden och någon av ledamöterna hrr Sönberg, Andersson, Bengtsson och Lindström skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Olsson, Hjertén, fru Sjödin-Ljungdal, hr Stadig och fru Jonsson i nu nämnd ordning. Ledamöterna hrr Wallenberg, Ahlberg och Berghagen skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Ekholm och Svensson i nu nämnd ordning. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: hrr Lindberg, Ekholm, Olsson, Hjertén, Svensson, fru Sjödin-Ljungdal, hr Stadig och fru Jonsson.

*Hjertén, H. I., civilingenjör.
 Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru, stadsfullm.
 Lindberg, B. R., grosshandlare.
 Olsson, I. S., förbundssekreterare.
 *Sjodin-Ljungdal, I. G. (Gun), fru, arkitekt.
 *Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.
 *Svensson, G. A., byggmästare.

Sekreterare (3,420 kr.).

Löfquist, T. H. F., tjl. (se sid. 94), *tf. von*
 Hofsten, E. A. G. (se sid. 192).

Tjänstedelegerade.

(För förberedande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.)

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Bengtsson, O. F.; Berghagen, R.; Kilbom, K.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 162).

Stadsplanekontoret.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Stadsplanekontoret är stadsplanenämndens verkställande organ. Kontorets chef är en av nämnden utsedd stadsplanedirektör.

Stadsplanedirektör (D).

Markelius, S. G. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1950); mottagningstid efter överenskommelse.

Direktörsberedningen.

Mottagningstid: 10—12.

E. o. direktörsassistent (XXVI).

Ryberg, C. T.

Förste byråarkitekt (24).

Holmberg, O. F. W.

Expeditionen och arkivet.

Expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—13,30).

Förste kontorsskrivare (11).

Wall, G. D. M.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), två extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), en e. o. expeditiönsvakt (VI), en extra expeditiönsvakt (1,380 kr.).

Utredningsavdelningen.

Mottagningstid: 10—12.

Stadsplanearkitekt (25).

Bergentz, T. G.

E. o. byråarkitekter (XXII).

Grafström, N. H. E.; Langendal, A. V.; en vakant.

Förste byråingenjör (24).

Lundborg, G. O. F.

Förste ingenjör (14,388 kr.).

Virgin, C. Å. A.

Byråingenjör (22).

Nordgård, K.

E. o. byråingenjör (XXII).

Lindgren, T. O. I.

Ingenjörer (20).

Carlstedt, R. B.; Brundin, F.; Brolin, S. J. F.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, E. O.

E. o. ingenjörer (XVIII).

Åkerman, A. J.; Edgren, A. F., tjl.

E. o. ingenjörer (XVII).

Sjöholm, A. J. T.; Elghufvud, E. G.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Andrén, E.

En e. o. mättningsförmän (X), tre e. o. mättningsbiträden (VIII), tre extra mättningsbiträden (3,300—2,760 kr.) samt tillfälliga mättningsbiträden (till växlande antal).

Ritnings- och modelleringsavdelningen.

E. o. ingenjör (XVII)

(dessutom personligt lönetillägg 1,416 kr.).

Lagerheim, K. A. L., föreståndare.

E. o. ritare (XIV).

Björk, A. N.; Lundborg, K. H. E.

Första ritbiträde (9).

Pravitz, J. M. E. (Maja).

TVÅ ritbiträden (7), en modellör (7), sju
e. o. ritbiträden (VII), två e. o. modellörer
(VII), två extra ritbiträden (2,460 kr.).

Generalplan för Stockholm.

Med anledning av ett av borgarrådet Yngve Larsson i promemoria den 9 maj 1944 framlagt förslag beslöt stadskollegiet den 25 maj 1944 dels uppdraga åt borgarrådsberedningen att låta verkställa utredning angående en tidsbestämd generalplan för Stockholm, dels ock att anmoda stadens myndigheter, som berördes av utredningen, att lämna den medverkan vid utredningsarbetet, som kunde komma att påkallas.

Stadsfullmäktige hava sedermera godkänt ett av stadsplanenämnden framlagt förslag till arbetsplan för utredningen, enligt vilket utredningen skall organiseras inom stadsplanekontoret och vara i huvudsak slutförd under de båda åren 1945 och 1946.

Sekreterare (7,752 kr.).

von Hofsten, E. A. G. (se sid. 191).

Arkitekter (18,000 kr. utan rörligt tillägg).

Ahlberg, C.-F.; Sidenbladh, K. G. E.

Trafikingenjörer.

Lundberg, S. I.; Klevemark, P. O. L.

Amanuens (4,200 kr.).

Bardel, B. T.

Konstruktör (4,860 kr.).

Trulsson, K. G. W.

Stockholms stads civilförsvarsnämnd.

Civilförsvarsnämnden.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: Stockholm 2); t. »gatunämnden».

Luftskyddslagen den 11 juni 1937 jämte övriga författningar rörande luftskydd och utrymning m. m. hava från och med den 1 december 1944 ersatts av civilförsvarslagen den 15 juli 1944 samt civilförsvarskungörelsen den 14 september samma år.

Enligt sistnämnda författning tillkommer civilförsvaret: a) att planlägga och i enlighet med meddelade föreskrifter verkställa erforderliga åtgärder för civilbefolkningens samt anläggningars, byggnaders och annan egendoms skyddande mot fientliga anfall, särskilt flyganfall, ävensom mot spioneri och sabotage; b) att ingripa mot sådan brand eller skada, som förorsakas av fientlig verksamhet, ävensom i övrigt begränsa eller lindra följderna av dylik verksamhet; c) att under krig och, i den mån k. m:t därom förordnar, vid krigsfara ingripa jämväl mot annan brand eller skada än sådan, som förorsakas av fientlig verksamhet; d) att planlägga och genomföra undanförsl och förstöring, i den mån sådan verksamhet icke enligt vad därom är eller kan vara bestämt åvilas annan myndighet än civilförsvarsmyndighet; e) att, i den mån kungl. maj:t därom särskilt förordnar, vidtagna åtgärder för omhändertagande av en mera omfattande flyktingström; samt f) att i övrigt handhåva sådan på det allmänna ankommande civil verksamhet för rikets försvar, som icke enligt vad därom är eller kan vara föreskrivet åvilas annan myndighet än civilförsvarsmyndighet.

Riket indelas i civilförsvarsområden. Stockholms stad tillhör Stockholms civilförsvarsområde, i vilket förutom staden ingår Sundbyberg, Solna, Spånga, Nacka samt Huddinge.

Den centrala ledningen av civilförsvaret utövas under k. m:t av civilförsvarsstyrelsen. Inom varje län handhar länsstyrelsen ledningen av civilförsvaret. Länsstyrelsens uppgift har i civilförsvarskungörelsen närmare angivits så, att å densamma ankommer att leda och övervaka planläggningen av civilförsvaret samt att tillse att statliga och kommunala myndigheter samt enskilda fullgöra sina skyldigheter i enlighet

med verkställd planläggning. Länsstyrelsen har vidare att anordna övningar m. m. samt att leda och övervaka civilförsvarsutbildningen. I Stockholm ankomma dessa uppgifter å överståthållarämbetet. Inom ämbetet har civilförsvarsdirektören att närmast under kansli direktören å andra kansliavdelningen svara för uppgifternas fullgörande (se sid. 6). Den omedelbara ledningen av civilförsvaret inom varje civilförsvarsområde tillkommer civilförsvarschefen, vars uppgifter i stort sett angivas med samma ordalag som ifråga om länsstyrelse. Därest statliga eller kommunala myndigheter eller enskilda vägra eller underlåta att efterkomma av honom gjorda anmaningar, har han att anmäla förhållandet för länsstyrelsen för erhållande av rättelse. De grundläggande bestämmelserna rörande civilförsvarets omfattning och beskaffenhet inom varje civilförsvarsområde skola upptagas i en organisationsplan. Förslag till sådan plan skall upprättas av civilförsvarschefen i samråd med den eller de civilförsvarsnämnder, som finnas inom civilförsvarsområdet. Över förslaget skola de, som i allmänhet utöva kommunernas beslutanderätt, erhålla tillfälle att yttra sig. Organisationsplan skall därefter fastställas av länsstyrelsen.

Det åligger kommunen att i enlighet med den sålunda fastställda organisationsplanen ekonomiskt och materiellt svara för upprätthållandet av det *allmänna* civilförsvaret, däri inbegripet anordnande av allmänna skyddsrum och källarmursgenombrott för sådana. I fråga om det *särskilda* civilförsvaret (hemskydd och verkskydd) har kommunen att, i den mån skyldighet härutinnan icke åvilas ägare eller innehavare av anläggning eller byggnad, sörja för att personalen i erforderlig omfattning utbildas och övas så ock anordna källarmursgenombrott för enskilda skyddsrum. Kommunen skall slutligen genom sina myndigheter lämna civilförsvarschefen biträde i sådana frågor rörande civilförsvaret, som hava samband med de särskilda myndigheternas verksamhetsområden. Kostnaderna för civilförsvaret skola i regel fördelas med $\frac{1}{3}$ å kommunen och $\frac{2}{3}$ å staten, men kommunen har i första hand att bestrida kostnaderna i deras helhet.

De kommunen åvilande uppgifterna med avseende å civilförsvaret skola handhavas av en civilförsvarsnämnd.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 december 1944 att tillsätta *Stockholms stads civilförsvarsnämnd*. Denna nämnd skall enligt samma beslut bestå av fem ledamöter, av vilka minst en skall vara kvinna. För varje ledamot skall utses en ersättare. Uppdraget skall gälla för fyra år. Avgår ledamot eller suppleant under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, skall fyllnadsval anställas för återstående tid. Civilförsvarschef må ej vara ledamot eller ersättare i civilförsvarsnämnd, ej heller den som icke uppnått tjugufem års ålder eller som icke råder över sig och sitt gods. Ledamot eller ersättare må kunna avsäga sig uppdraget: a) om han icke är boende inom kommunen; b) om han är ämbets- eller tjänsteman och av sin befattning hindras att fullgöra uppdraget; c) om han efter fyra års tjänstgöring som ledamot i nämnden är i tur att därifrån avgå samt d) om han uppnått sextio års ålder eller eljest uppgiver hinder, som av den väljande myndigheten godkännes. Vid civilförsvarsnämnds sammanträde äger civilförsvarschefen att närvara och deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt att, om han så önskar, få sin mening antecknad till protokollet. Han äger därjämte påkalla sammanträde av nämnden för behandling av vissa frågor. Civilförsvarsnämnd utser inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder. Endera av ordföranden och vice ordföranden skall vara icke krigstjänstskyldig person.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter (för åren 1945—1948) ägde rum den 18 december 1944.

Författningar. Civilförsvarslag 15 juli 1944. K. civilförsvarskungörelse 14 sept. 1944.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 1,000,000 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 200,000 kr. dessutom förlagsmedel 3,460,057 kr.

Civilförsvarsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf.

Övriga ledamöter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.

Cruse, C. S., förbundsordförande.

Ossbahr, C. P., protokollsekreterare, stadsfullm.

Ersättare.¹⁾

Andersson, O. Valter, ombudsman, stadsfullm.

Henström, U. K. A., folkskollärare.

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Peterson, J. B. A., kassör.

Salchow, f. Bahusson, Anna E., fru.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatussekreterare (se sid. 196).

Som civilförsvarsnämndens verkställande organ fungerar gatukontoret.

Förvaltningschef.

Gatudirektören (se sid. 197).

¹⁾ Enligt civilförsvarsnämndens beslut skola vid förfall för ordföranden inträda suppleanten hr Andersson, för vice ordföranden suppleanten hr Peterson, för ledamoten hr Cruse suppleanten hr Henström, för ledamoten hr Ossbahr suppleanten hr Lundmark samt för ledamoten fru Carlsson suppleanten fru Salchow.

Stockholms stads gatunämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Gatunämnden.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». Nämnden sammanträder vanligen första och tredje helgfria onsdagen i varje månad kl. 15,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Flertalet av de icke finansiella angelägenheter, som tidigare handhåfts av drätselnämnden, särskilt dess dittillsvarande andra avdelning, överflyttades vid den kommunala omorganisationen 1920 till en särskild nämnd, *Stockholms stads gatunämnd*, som trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Gatunämnden handhar förvaltningen av stadens gator, torg, planteringar och andra allmänna platser (utom å hamnområden) med därtill hörande anläggningar, såsom viadukter, trappor, avlopp, reningsanläggningar, bekvämlighetsinrättningar m. m., ävensom av stadens renhållningsväsen och brandväsen. Nämnden handlägger vidare gatuväsendet rörande frågor om broar, gatutrafiken, gatuledningar, den allmänna belysningen (utom å hamnområdena) samt de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Under gatunämnden lyda gatukontoret, som står under chefskap av gatudirektören, och brandkåren, vars chef är brandchefen. Vid nämndens sammanträden äga nämnda förvaltningschefer närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna, med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads gatunämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 60).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 63,859,491 kr., kapitalbudgeten 1,825,000 kr., lånemedel, i linjen 10,160,000 kr., inom linjen

7,902,000 kr., dessutom förlagsmedel 3,268,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 41,346,294 kr., kapitalbudgeten 260,000 kr.

Gatunämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Runhoff, E. F., f. d. brandmästare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm.

* Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde.

* Landberg, A., skräddare.

Nordendahl, E. H., civilingenjör.

* Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

* Eriksson, Arthur W., montör, stadsfullm.

* Karlsson, Andreas, förbundsordförande, stadsfullm.

Lindblad, T. A., civilingenjör.

* Malis, P. G., förste byråsekreterare.

Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.

Werner, E. H. Hj., ombudsman, stadsfullm.

Gatusekreterare.

Gottliebsson, N. E. (se nedan).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ordföranden samt ledamöterna hrr Karlsson, Törnqvist och Landberg, vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Eriksson, Stadig, Karlsson och Werner i nu nämnd ordning samt ordföranden och ledamöterna hrr Nordendahl och Gustavson i första hand av suppleanterna hrr Malis och Lindblad i nu nämnd ordning. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: hrr Malis, Eriksson, Lindblad, Stadig, Karlsson och Werner.

Gatunämndens delegerade.

Gatunämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, även som uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter, såsom särskilda delegerade, eller åt under nämnden lydande förvaltningschefer att handhava vissa förvaltningsärenden.

Delegerade för frågor rörande upphandlingar och entreprenader.

Eriksson, A. W.; Karlsson, G. Verner; Larsson, Yngve G. R.; Lindblad, T. A.

Tjänstedelegerade.

Larsson, Yngve G. R.; Nordendahl, E. H.; Runhoff, E. F.; Törnqvist, J. E.

Delegerade för frågor rörande platsupplätelser å gatu- och parkmark.

Gustavson, A. V. N.; Landberg, A.; Stadig, A. G.

Delegerade för underhåll av byggnader.

Karlsson, Andreas; Lindblad, T. A.; Törnqvist, J. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte tre suppleanter för granskning av gatunämndens, slakthus- och saluhallsstyrelsens, kyrkogårdsnämndens och flyghamnsstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Eklund, K. G. S., ombudsman, ordf.
Håkansson, E. A. F., spårvägsman.
Kruise, A. K. J., major.

Suppleanter:

Carlsson, f. Carlsson, Karin K., fru.
Jonsson, E. A., kassör.
Larsson, L. J., sjökapten.

Gatunämndens expedition.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Enligt gällande arbetsordning skall expeditionen, som förestås av gatusekreteraren och är gemensam för gatunämnden och gatukontoret, mottaga och registrera samt fördela alla till nämnden, gatukontoret eller någon kontorets

avdelning inkommande handlingar samt ombesörja expediering av alla från nämnden, kontoret eller dess avdelningar utgående expeditioner. Expeditionen vårdar nämndens och kontorets gemensamma arkiv och bibliotek.

Arbetsordning. Arbetsordning för gatunämndens och gatukontorets gemensamma kansli, godkänd av nämndens ordförande 17 dec. 1936.

Gatusekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.; t. »gatunämnden».

Förste kontorsskrivare (11).

Karlsson, f. Tunell, Signe E. M.

Trå e. o. första kontorsbiträden (VII).

Gatukontoret.

Riddarhustorget 8 (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». (Se f. ö. nedan under resp. avdelningar.)

Gatukontoret, som är gatunämndens verkställande organ beträffande stadens gatu-, park- och renhållningsväsen, åligger i denna egenskap att inom ramen för beviljade anslag och enligt av nämnden godkända förslag utföra de arbeten och vidtaga de åtgärder, som erfordras för fullgörande av gatunämndens åligganden, att för andra förvaltningar eller enskilda utföra de arbeten inom kontorets verksamhetsområde, som erfordras för fullgörande av ingångna avtal eller eljest ålätta staden, att hos nämnden göra framställningar i till kontorets verksamhetsområde hörande ärenden, som skola av nämnden behandlas, samt svara för att nämndens beslut i sådana ärenden skyndsamt bli verkställda, att avgiva yttrande i de ärenden, som i vederbörlig ordning till kontoret remitterats, att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom kontorets verksamhetsområden samt väcka förslag till de åtgärder, vilka kontoret härvid finner påkallade samt att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som gatunämnden eller annan överordnad myndighet meddelar.

Gatukontorets chef är gatudirektören. Han är inför gatunämnden ansvarig för fullgörandet av gatukontorets åligganden och utövar med avdelningschefernas bistånd ledningen av gatukontorets arbeten, fördelar gatukontoret ävilande uppgifter å personalen och äger avgöra ärenden av löpande natur samt i övrigt ärenden, vilkas avgörande enligt gatunämndens beslut till gatukontoret överlämnats.

Gatukontorets verksamhet fördelas på följande avdelningar: expeditionen, kameralavdelningen, utredningsavdelningen, byggnadsavdelningen, parkavdelningen samt renhållningsavdelningen.

Författningar. Instruktion för gatukontoret, fastställd av gatunämnden 2 mars 1938 (Kf 1938: nr 22). Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. Gatukostnadsbestämmelser för stadens ytterområden, fastställda av k. m:t 31 mars 1938. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter i Stockholm, fastställt av ÖA 8 juli 1908 (»avloppsreglemente»), med ändr. Gatulägningsordning för Stockholms stad, fastställd av k. m:t 12 maj 1870. ÖA:s trafik- och parkeringskungörelse 16 febr. 1945.

Gatudirektör (D).

Anger, D. V. E. (förordn. t. o. m. 30/9 1946); t. »gatunämnden» och 11 04 56; mottagnings-tid: 11—12.

Expeditionen.

Riddarhustorget 8, C., t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Expeditionen handhar in- och utgående skriftväxling. Registrators- samt övriga kansligöromål ombesörjas å gatunämndens och gatukontorets gemensamma expedition (se ovan).

Chef.

Gatudirektören (se ovan).

E. o. direktörsassistent (XXIII).

Elfström, L. A., e. o. ingenjör (XX), *tf.*

Förste expeditionsvakt (8).

Krosse, E. H. H.

Ett *extra* kontorsbiträde (2,400 kr.), två e. o. telefonister (IV), en *expeditionsvakt* (6), fyra e. o. *automobilförare* (VII).

Kameralavdelningen.

Kameralavdelningen handhar gatunämndens och underlydande verks bokföring och kassarörelse samt efter gatudirektörens beprövande andra ärenden av kameral natur, upprättar i anslutning härtill erforderliga redovisningar och rapporter, verkställer indrivning av fordringar, övervakar, att kontrollanordningarna inom kontorets och brandkårens ekonomiska förvaltning äro tillfredsställande, kontrollerar anslagsbelastningen och dispositionsbokföringen samt handlägger avlönings- och pensionsärenden rörande hela gatuförvaltningens tjänstepersonal ävensom vissa hyresärenden.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Odhner, G. V.

Kamrersassistent (19).

Runnqvist, Hj. F.

Förste kammarskrivare (17).

Almström, K. H.; Björkman, A. B.; Ekhult, T. R.; Hedman, T. E., *extra* förste kammarskrivare, *tf.*

E. o. kammarskrivare (XV).

Curth, K. E. E. son, kontorsassistent (13).

Kontorsassistenter (13).

Zetterlund, C. E.; von Essen, B. G.; Jonsson, Märta; Cederholm, N. T., e. o. kontorsassistent (XIII), *tf.*; Anderson, G. A. V., e. o. förste kontorist (X), *tf.*

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lindberg, A., e. o. förste kontorsskrivare (XI), *tf.*

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Berglund, f. Blomquist, Sigrid A.; Schöldström, H. M. (Greta).

Fem *första* kontorsbiträden (7), nio *kontorsbiträden* (5), tre e. o. *förste kontorister* (X), fyra e. o. *kontorister* (VIII), en *extra* kontorist, åtta e. o. *kontorsbiträden* (V), tre *extra* kontorsbiträden (2,400 kr.), en e. o. *expeditionsvakt* (VI), en *extra expeditionsvakt*, två *extra expeditionsvaktsbiträden* (2,340—1,560 kr.).

Utredningsavdelningen.

Stora Nygatan 2 B, t. »gatunämnden»; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Utredningsavdelningen, vilken sedan juni 1936 avskilts från dåvarande gatue- och avloppsavdelningen (numera byggnadsavdelningen) som en självständig avdelning, utför gatukontorets tekniska och ekonomiska utredningar och utarbetar i samråd med övriga avdelningar för gatukontorets arbeten erforderliga konstruktionsritningar, arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar.

GN

Under avdelningen höra en konstruktionsbyrå, en trafikbyrå, en avloppsbyrå och en byrå för allmänna ärenden.

Förste ingenjör (24).

Lidvall, N. A. F.

Konstruktionsbyrån.

Extra förste byråingenjör
(12,048 kr.).

Gyldenstein, K. H. G., byråingenjör (22).

Byråingenjör (22).

Ehrman, C. E. G., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

E. o. byråingenjör (XXII).

Vretblad, E. G., bitr. ingenjör (18), *tf.*

Extra byråingenjör (9,288 kr.).

Falk, K. G., bitr. ingenjör (18).

Extra ingenjörer (7,260—6,660 kr.).

Hillbom, B. K. J., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*; Ellner, K. E. O. T., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*; Lodin, P. E. L.

Biträdande ingenjör (18).

Kullström, G. E., extra bitr. ingenjör, *tf.*

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Sandberg, A. J., *tf.*; Jonsson, E. J., *tf.*; Svensson, H. L., *tf.*; Wallin, S.-E. J., *tf.*

Extra biträdande ingenjörer
(5,100 kr.).

Widing, S. G., *tf.*; Krook, C. G., *tf.*

Extra underingenjörer
(7,248—7,128 kr.).

Nordin, P. A., e. o. konstruktör (XVI); Wennel, S. A., e. o. konstruktör (XVI).

Konstruktör (16).

Victorsson, S. J., e. o. ritare (XIV), *tf.*

En *tf. extra ritare*, två *e. o. ritbiträden* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,460 kr.).

E. o. ritare (XIV).

Örtenholm, E. A., *tf.*; Palmqvist, S. A. S., *tf.*; Rasmusson, H. L., *tf.*; en vakant.

Trafikbyrån.

Byråingenjör (22).

Wallenberg, G. O., tj., *tf.* Hertzman-Ericson, B. V., ingenjör (20).

Ingenjör (20).

Vakant.

Extra ingenjörer (7,944—6,960 kr.).

Dufwa, A. O. W., e. o. bitr. ingenjör (XVIII); Tunå, G. C. R.

Biträdande ingenjör (18).

Sylvén, F. E. B., extra bitr. ingenjör, *tf.*

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Rockström, H. E., extra bitr. ingenjör, *tf.*; Klevemark, P. O. L., e. o. bitr. ingenjör, tj. (se sid. 192).

Konstruktör (16).

Dahlberg, R. B. A., ritare (14), *tf.*

E. o. konstruktörer (XVI).

Malmström, E. G., ritare (14), *tf.*; Hagman, S., e. o. ritare (XIV), *tf.*

E. o. ritare (XIV).

Iwarson, A. N. I., *tf.*; Ohlsson, K. E., *tf.*

En *tf. extra ritare*, två *ritbiträden* (7), två *e. o. ritbiträden* (VII).

Avloppsbyrån.

Byråingenjör (22).

Kempe, E. Hj.

Ingenjör (20).

Niklasson, L. F., bitr. ingenjör (18), *tf.*

E. o. ingenjör (XX).

Edlund, S. R. V., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

Extra ingenjör (7,944 kr.).

Dahlgren, N., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

Biträdande ingenjör (18).

Granath, K. B., *tf.*

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Samuelson, R. F. H., *tf.*

Extra underingenjör (7,536 kr.).

Sjögren, E. H. K., konstruktör (16).

Föreståndare för kartverket.

Bergström, A. A., konstruktör (16).

Konstruktörer (16).

Strömberg, S., ritare (14), *tf.*; Wanbo, C.-M., e. o. ritare (XIV), *tf.*

E. o. konstruktörer (XVI).

Ericsson, A. V., e. o. ritare (XIV), *tf.*; Johansson, J. I., e. o. ritare (XIV), *tf.*

Ritare (14).

Willberg, V. I. A., e. o. ritare (XIV), *tf.*;
Ahlén, S. K. J., e. o. ritare (XIV), *tf.*; Nils-
son, G. M. V., e. o. ritare (XIV), *tf.*; Hög-
säter, M. G., e. o. ritare (XIV), *tf.*

E. o. ritare (XIV).

Widlund, H. S., *tf.*; Palm, E. G. O., extra
ritare, *tf.*; Öst, J. H., *tf.*; Hallberg, G. F. V.,
tf.

En *tf. extra ritare*, två *ritbiträden* (7),
åtta *e. o. ritbiträden* (VII, därav ett *tf.*), fyra
extra ritbiträden (2,640—2,220 kr., därav
ett *tf.*).

Byrån för allmänna ärenden.

Expeditionen.

Extra underingenjör (6,708 kr.).

Segerström, S. T. M., e. o. konstruktör (XVI).

Konstruktör (16).

Ericson, B. V.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett
extra kontorsbiträde (2,220 kr.), en *ex-
peditiönsvakt* (6), fyra *extra expeditiöns-
vakter* (2,340—1,560 kr.), två *extra expedi-
tionsvaksbiträden* (1,380 kr.).

Arkitektkontor.

Extra arkitekt.

Vakant.

E. o. ritare (XIV).

Nygren, S. K., extra ritare, *tf.*

Inmätningen.

Extra underingenjör (7,536 kr.).

André, C. F., konstruktör (16).

Extra konstruktör.

Tengfors, G. A., ritare (14), *tf.*

En *tf. verkmästare* (3 kl.) (12), två *tf.
e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), sex *e. o. mät-
ningsförmän* (X, därav en *tf.*), ett *e. o. mät-
ningsbiträde* (VIII), tre *extra mättnings-
biträden* (2,940—2,580 kr.).

Ritningsarkiv.

Extra arkivföreståndare.

Ryding, S., e. o. kontorsbiträde (V).

En *extra kontorist*, en *extra kopist*
(2,400 kr.), ett *extra kopieringsbiträde*
(1,620 kr.).

Byggnadsavdelningen.

*Riddarhustorget 8, C., t. »gatunämnden»;
expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15
(lördagar och dag före helgdag 8,30—
11,30, 12—14).*

Byggnadsavdelningen svarar för nyanlägg-
ning och underhåll av stadens gator, vägar och
allmänna platser, viadukter, trappor, avloppsled-
ningar m. m., nyanläggning av bekvämlighets-
inrättningar samt underhållet av beläggningen å
stadens fasta broar, ombesörjer driften av asfalt-,
pump- och reningsverk samt verkställer inköp
för gatukontoret, i den mån gatudirektören så
bestämmer.

Under avdelningen höra nybyggnaderna och
fyra distrikt samt en byrå för arbetsorganisation
under var sin arbetschef, asfaltfabriken jämte
pump- och reningsverken under var sin drifts-
ingenjör, inspektionen för gatuunderhållet under
en inspektör samt en inköps- och förrådsbyrå
under en inköpschef.

Antalet sysselsatta arbetare uppgick vid 1945
års ingång till 1,544 man, varav 204 hos en-
treprenörer.

Överingenjör (26).

Ekwall, P. G. (förordn. t. o. m. 4/8 1947).

Expeditionen.

Ingenjör (20).

Andersson, C. J., överingenjörssassistent.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Gillberg, E. A., föreståndare för körselekontrollen.

Ritare (14).

Jansson, A.

E. o. kontorsassistenten (XIII).

Hallgren, K. G.; Allstrin, J.-E.

Tre *e. o. kontrollanter* (XIII), tre *e. o.
förste kontorister* (X), två *första kontors-
biträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), två
extra expeditiönsvaksbiträden (1,980—
1,380 kr.).

Inspektionen.

Inspektör för gatuunderhållet (20).

Herrström, H. O., extra ingenjör, *tf.*; Her-
kulesgatan 26, 3 tr.; t. 21 08 06.

En *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), sex
e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en *e. o. förste
kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII).

Nybyggnaderna (I).

Kontor: *Riddarhustorget 8, C., t. »gatu-
nämnden».*

GN

E. o. arbetschef (XXV).

Jondal, B. E., arbetschef (23).

Extra ingenjörer.

Seger, E. W., e. o. bitr. ingenjör (XVIII); en vakant.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Jonsson, S. E.; Larsson, N. G., tf.

Extra underingenjörer (6,024—5,604 kr.).

Carlsson, P. E., e. o. ritare (XIV); Wejdling, J.-O. A., e. o. ritare (XIV).

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *extra verkmästare* (2 kl.), en *verkmästare* (3 kl.) (12), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), två *extra mättningsförmän*, två *e. o. mättningsbiträden* (VIII), tre *e. o. kontorister* (VIII).

Norra distriktet (II)

(omfattande Matteus, Gustav Vasa, Adolf Fredriks, Klara, Johannes, Jakobs, Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars och Nikolai församlingar).

Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatu-nämnden».

Arbetschef (23).

Lidén, G. A., e. o. byråingenjör (XXII), tf.

Biträdande ingenjör (18).

Westman, O. A., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), tf.

E. o. ritare (XIV).

Andréasson, T. E.

En *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), två *verkmästare* (2 kl.) (14), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *extra verkmästare* (2 kl.), fem *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *e. o. mättningsbiträde* (VIII).

Södra distriktet (III)

(omfattande Katarina, Maria Magdalena, Höga-lids, Kungsholms och S:t Görans församlingar, Sofia församling med undantag av den del, som ligger söder om Hammarbyleden och Sickla-kanalen, av Bromma församling stadsdelarna Stora och Lilla Essingen samt av Brännkyrka församling stadsdelarna Liljeholmen, väster om Söder-täljevägen, Gröndal, Ekensberg, Aspudden, Mid-sommarkransen, Tellusborg, Mälärhöjden och Hägersten).

Kontor: Götgatan 48, Sö.; t. »gatu-nämnden».

Arbetschef (23).

Pehrson, K. C. P., tjl. (se sid. 201), tf. af Klercker, C.-H. N., bitr. ingenjör (18).

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Brodin, B. O., tf.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), två *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), fyra *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), en *extra mättningsförmän*, två *e. o. kontorister* (VIII), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII).

Brännkyrkadistriktet (IV)

(omfattande Enskede och Brännkyrka församlingar med undantag av stadsdelarna Liljeholmen, väster om Södertäljevägen, Gröndal, Ekensberg, Aspudden, Midsommarkransen, Tellusborg, Mälärhöjden och Hägersten samt av Sofia församling den del, som ligger söder om Hammarbyleden och Sicklakanalen).

Kontor: Olaus Magnus' Väg 6, Hammarbyhöjden; t. 49 02 31, 49 09 01, 49 31 12.

Arbetschef (23).

Björkman, K. G. S., ingenjör (20), tf.

E. o. ingenjör (XX).

Stiby, K. A.-T.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Vikander, J. S., tf.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Kinnman, K.-E., tjl.

Extra underingenjörer.

Mattsson, P.-O., e. o. verkmästare (3 kl.) (XII).

En *verkmästare* (2 kl.) (14), två *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *extra verkmästare* (2 kl.), en *verkmästare* (3 kl.) (12), sju *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), tre *extra mättningsförmän*, tre *e. o. kontorister* (VIII), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII), en *e. o. kontrollant* (X), två *extra kontorister*, ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Brommadistriktet (VI)

(omfattande Bromma församling med undantag av stadsdelarna Stora och Lilla Essingen).

Kontor: Ekstigen 6, Äppelviken; t. 25 12 15, 25 13 75.

Arbetschef (23).

Wibeck, N. G.

En verkmästare (1 kl.) (15), en verk-
mästare (2 kl.) (14), två e. o. verkmästare
(1 kl.) (XV), en e. o. verkmästare (2 kl.)
(XIV), en extra verkmästare (2 kl.), sju e. o.
verkmästare (3 kl.) (XII), två e. o. förste
kontorister (X), två e. o. kontorister (VIII),
två e. o. mättningsbiträden (VIII).

Byrå för arbetsorganisation.

Extra arbetschef (12,672 kr.).

Pehrson, K. C. P.

Extra biträdande ingenjör.

Vakant.

En extra verkmästare (2 kl.).

Asfaltarbetena.

E. o. driftsingenjör (XXIV).

Schütz, H. F.

En verkmästare (1 kl.) (15), en extra
verkmästare (1 kl.), två verkmästare (2 kl.)
(14), en e. o. verkmästare (2 kl.) (XIV), en
e. o. laborator (XII), en extra förråds-
mästare (4,980 kr.), en extra bitr. maskinist
(3,540 kr.), ett e. o. mättningsbiträde (VIII).

Pump- och reningsverken.

E. o. driftsingenjör (XXII).

Brundin, G. M., ingenjör (20).

*Extra laboratorieföreståndare
(7,800 kr.).*

Johansson, V. H., e. o. bitr. ingenjör (XVIII).

Extra underingenjör (6,564 kr.).

Raune, Å. F., e. o. ritare (XIV).

Extra konstruktör (4,860 kr.).

Tiedemann, S. V.

Extra förste kemist.

Bruneau, J. L. E. G.

En extra övermaskinist (5,376 kr.), en
extra maskinist (5,700 kr.), sex e. o. bitr.
maskinister (2 kl.) (XI), sex extra bitr.
maskinister (3,540 kr.), en e. o. förste
kontorist (X), en e. o. kontorist (VIII), två
extra laboranter, tre extra laboratorie-
biträden (2,340 kr.).

Inköps- och förrådsbyrån.

Riddarhustorget 8; t. »gatunämnden».

E. o. inköpschef (XXI).

Trana, E. A.

Förrådsförvaltare (19).

Seilitz, G. E.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, G. W.

E. o. kontrollant (XV).

Hammarberg, E. V.

Extra kontrollant.

Svensson, E. V., e. o. verkmästare (3 kl.) (XII).

Två e. o. förste kontorister (X), två e. o.
kontorister (VIII), ett e. o. kontorsbiträde
(V).

Inventarie- och materialförråden.

*Adress och telefon: Lindhagensgatan, K.;
t. 53 24 55 eller »gatunämnden».*

Förrådsmästare (1 kl.) (15).

Svensson, C. A.

Fyra e. o. förrådsmästare (3 kl.) (XII),
en extra förrådsmästare (4,812 kr.).

Grustag och sjötransporter.

*Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatu-
nämnden». Grustaget vid Husby, Munsö;
t. Munsö 22.*

En e. o. transportmästare (XIII), två
e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en e. o. bog-
serbåtsbefälhavare (XI), en e. o. kontorist
(VIII).

Parkavdelningen.

Lilla Nygatan 8, C.; t. »gatunämnden».
Expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15
(lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30,
12—14).

Parkavdelningen planlägger stadens parkverk-
samhet, utför nyanläggningar, underhåll och
renhållning av parker och planteringar samt
handhar de särskilda verksamhetsgrenar, såsom
lek, musik m. m., vilka äsyfta att befördra
parkernas användning för friluftsvistelse. Där-
jämte biträder parkavdelningen vid projekte-
ringen av sådana gatu- och torganläggningar,
på vilka stora estetiska krav ställas.

Den under avdelningens förvaltning stående
parkarealen utgjorde under år 1944 omkr. 13,54
hektar.

För att förse stadens parker och planteringar med erforderligt växtmaterial driver avdelningen trädgårdar med trädskola i Enskede samt med växthus och odlingar av perenna växter vid Haga trädgårdar, som arrenderats till år 1977, i samband varmed staden åtagit sig skötseln av Hagaparken. Anläggningarna få dagligen beses av allmänheten.

Parkavdelningen ombesörjer även utfodring av Stockholms vilda fåglar, särskilt änder och småfåglar vintertid. Till avdelningens förfogande står härvid som rådgivande organ Fågel-skyddsrådet (se sid. 391).

Chef för parkavdelningen är stadsträdgårdsmästaren.

Lekverksamhet.

För att samla barn upp till 14 år till parkernas lekplatser, ge dem sund rekreation, lämpliga och roande sysselsättningar under fria men dock övervakade former anordnas sedan 1937 den s. k. »parkleken».

Verksamheten har varit förlagd till följande platser, nämligen Junotäppen, Humlegården, Observatorielunden, Vanadislunden, Tessinparken, Motalavägen, Vasaparken, Kronobergsparken, Fredhällsparken, Kristineberg, Björns Trädgård, Stigbergsparken, Lilla Blecktornsparke, Skåneparken, Mariaberget, Bergsgruvan, Högalidsparken, Lövholmsparken, Enbacken, Vårflodsparken, Hammarbyskogen, Traneberg och Vadmalsvägen. På 8 av dessa platser pågår parkleken även över vintern, nämligen i Humlegården, Observatorielunden, Vasaparken, Kronobergsparken, Fredhällsparken, Björns Trädgård, Lilla Blecktornsparke och Högalidsparken. Under sommaren finnas på 12 platser särskilda småbarnshagar. För omhändertagande av barn i skolåldern pågår verksamheten på 8 platser mellan kl. 18—20 under benämningen »kvällsleken».

Antalet deltagande barn uppgår i medeltal till under sommarsäsongen 3,100 och under vintersäsongen 1,200 per dag. Utflykter företagas under sommarmånaderna med barnen från de trängre huvudstadsparkerna till Hagaparken. Där anordnas lekar, tävlingar, teater och uppvisningar, varjämte varje barn erhåller en portion mjölk och bröd.

Lekverksamhetens övervakande har uppdragits åt en lekinspektis, ställd direkt under stadsträdgårdsmästaren.

Friluftsmusik m. m.

Genom parkavdelningen anordnas friluftsmusik under månaderna juni—augusti i ett tjugotal, företrädesvis i inre staden belägna parker, bland annat Observatorielunden, Humlegården, Vanadislunden, Vasaparken, Stadshuset, Kronobergsparken, Tantolunden, Björns Trädgård, Vita-bergsparken och Fåfången. I Kungssträdgården

hållas middagskonserter i regel varje onsdag kl. 12,30—13,30. I övriga parker äro konserterna förlagda till kvällarna (vanligtvis kl. 19—21).

Av de omkring 170 konserter, som utföras, verkställes det övervägande antalet dels av två för ändamålet bildade orkestrar »Symfoni-orkestern» (38 man) och »Parkorkestern» (blåsorkester, 18 man), dels av tvenne militär-musik-körer samt ett antal enskilda blåskörer och sångköror. En ny form av underhållning i parkerna är visafnär, vid vilka kan förekomma både musik, lyrik och kortare skådespel. I Blå hallen i stadshuset anordnas orgelkonserter.

Stat år 1945. (Parker.) Utgifter: driftbudgeten 5,586,350 kr., dessutom förlagsmedel 200,000 kr., kapitalbudgeten 30,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,930,140 kr.

Stadsträdgårdsmästare (24).

Blom, H. E. M.; mottagningstid efter överens-kommelse.

Extra byråarkitekt.

Glemme, E.-H.

Extra arkitekt.

Vakant.

Trädgårdstekniker (19).

Johansson, A.

E. o. parkinspektör (XVIII).

Johnselius, A., trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

Förste kammarskrivare (17).

Ihrman, L.

Extra biträdande arkitekt.

Steen, E. Å.

Extra trädgårdsarkitekt.

Bauer, A. V.

Extra parkassistent.

Friberg, S. O.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Asker, O. B.

Extra tekniker.

Östedt, N. R., e. o. ritare (XI); Florin, K. F. G.

Extra lekingspektis (3,120 kr.).

Wretling-Larsson, Stina, fru.

Två extra biträdande tekniker (e. o. trädgårdstekniska biträden) (XI), en e. o. ritare (XI), en extra ritare, en e. o. förste kontonist (X), en extra kontonist, ett e. o. mättningsbiträde (VIII), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra ritbiträde,

ett e. o. kontorsbiträde (V), tre extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), två extra lekledare (2,400—2,220 kr.), en extra ordningsvakt (3,492 kr.), två extra expeditionsvaktsbiträden (1,740 kr.).

Arbetsdistrikten.

Distrikt I

(omfattande Norrmalm och Östermalm).

Kontor: Engelbrektsgatan 39, Ö.;
t. 20 67 87.

Distriktsträdgårdsmästare (1 kl.)
(14).

Häggvik, J. E.

En extra verkmästare (3 kl.) (12), en e. o. kontorist (VIII).

Distrikt II

(omfattande Vasastaden, Kungsholmen och Essingeöarna).

Kontor: Ynglingagatan 30, Va.;
t. 33 41 88.

Distriktsträdgårdsmästare (1 kl.)
(14).

Lindqvist, G. R.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en extra kontorist.

Distrikt III

(omfattande Södermalm).

Kontor: Stora Mejtens Gränd 8, Sö.;
t. 41 91 38.

Distriktsträdgårdsmästare (1 kl.)
(14).

Yngvesson, N. Y.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en e. o. kontorist (VIII).

Distrikt IV

(omfattande Enskede och Brännkyrka församlingar).

Kontor: Stockholmsvägen 50, Enskede 1;
t. 49 30 29.

Distriktsträdgårdsmästare (1 kl.)
(14).

Helin, G. V.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en e. o. kontorist (VIII).

Distrikt VI

(omfattande Bromma församling med undantag av Essingeöarna).

Kontor: Åkeshovs gård, Riksby; t. 37 28 88.

Distriktsträdgårdsmästare (1 kl.)
(14).

Eikberg, P. W.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en e. o. kontorist (VIII).

Trädgårdar och trädskolor.

Värthuset: Haga trädgård, Stockholm 6;
t. 27 41 90, t. 27 41 91.

Trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

Lager, J. A.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Perenna växter: Linnvävartorpet, Stockholm 6; t. 27 40 51.

E. o. trädgårdsmästare (1 kl.) (XIV).

Lindström, B. L.

Trädskolan, Enskedevägen, Enskede 5;
t. 49 15 72.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII).

Förråd och verkstad: Haga trädgård, Stockholm 6; t. 27 47 52.

Förrådsmästare (14).

Johansson, K. A., e. o. verkmästare (3 kl.) (XII),
tf.

En e. o. kontorist (VIII).

Övrig personal vid parkavdelningen under år 1944: sommartid 22 lekledare, 12 lekassistenten, 8 lekpraktikanter och vintertid 7 lekledare och 1 lekassistent, under hela året 12 ordningsvakter. Antalet arbetare sommartid 678 och vintertid 206, varav 51 resp. 11 hos entreprenörer.

Renhållningsavdelningen.

Lilla Nygatan 5 (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—14,30.

Renhållningsavdelningen ombesörjer gatu- och avträdesrenhållning inom staden, åtager sig gårdsrenhållning, mottager sopor och annat avfall samt tillser, att avfallet oskadliggöres och så vitt möjligt ekonomiskt utnyttjas. Avdelningen svarar därjämte för underhåll och skötsel av bekvämlighetsinrättningarna.

GN

Till avdelningen höra renhållnings- och soplastningsstationerna, sopförbrännings- och elektrisk kraftanläggning vid Lövrsta verkstäder samt Spånga—Lövrsta järnväg.

Författningar. Ordningstadgan för rikets städer, fastställd av k. m:t 24 mars 1868, med ändr. ÖA:s kung. 11 jan. 1869 med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad ordningstadgan för rikets städer innehåller, med ändr. Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. ÖA:s kung. 31 mars 1892 ang. särskilda föreskrifter om renhållningen inom egendomarna i huvudstaden (»renhållningsstadgan»), med ändr. (Kfh 1941: sid. 391, Kf 1944: nr 34). K. brev 22 jan. 1898 ang. kommunens övertagande av fastighetsägarnas bestyr med gaturenhålningen, med ändr. 24 juli 1919 och 29 april 1932. Chefens för finansdep. brev till ÖA 4 okt. 1901 ang. kommunens övertagande av kronans gaturenhålningsskyldighet för sina fastigheter. ÖA:s kung. 5 april 1905 ang. transport av avträdesorenlighet. ÖA:s kung. 20 febr. 1940 ang. ändr. i taxan för hämtning av latrin. Taxa för gårdsrenhållning, fastställd av drätselnämndens andra avdelning 1 maj 1918. ÖA:s kung. 17 maj 1919 ang. förbud mot lumpinsamling ur hussopor. ÖA:s kung. 22 sept. 1939 ang. huvudstadens indelning i budningsdistrikt.

Stat år 1945. (Renhållning.) Utgifter: driftbudgeten 11,551,200 kr., dessutom förlagsmedel 1,000,000 kr., kapitalbudgeten 310,000 kr., lånemedel, i linjen 600,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,611,200 kr.

Renhållningschef (24).

Björkman, A. Å. V.; mottagningstid: 13—13,30.

Renhållningsinspektör (20)

(dessutom personligt lönetillägg 1,668 kr.).

Hellgren, S. A.; mottagningstid: 10—11.

Extra biträdande inspektör (7,800 kr.).

Franzén, J. A., distriktsföreståndare (17).

Förste kammarskrivare (17).

Neuendorff, H. G.

Kammarskrivare (15).

Dahlén, S. M.

Kontorsassistent (13).

Jansson, K. G.

En *extra förste kontorsskrivare* (3,000 kr.), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,560 kr.), en *extra maskintillsyningsman*.

Renhållningsstationen för Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Ekshagen.

Valhallavägen (i närheten av östra järnvägsstationen), Va.; t. 32 26 76, 33 62 23; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Andersson, R. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), tre *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), en *extra tillsyningsman* (3,780 kr.), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1945 års början) 144 arbetare.

Renhållningsstationen för Norrmalm, Vasastaden, Kungsholmen och Bromma församling.

Norrbackagatan 31, Va.; t. 33 99 62, 33 99 63, 33 99 64; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Jägerdal, S. A., verkställare (1 kl.) (15), tf.

En *e. o. förste kontorsskrivare* (XI), en *e. o. kontorist* (VIII), fyra *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1945 års början) 208 arbetare.

Renhållningsstationen för Södermalm, Staden Mellan Broarna, Brännkyrka och Enskede församlingar.

Åsögatan 88, Sö.; t. 43 38 19, 43 45 43; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Björling, J. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), två *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), en *e. o. förman* (X), en *extra tillsyningsman* (3,780 kr.) samt (vid 1945 års början) 235 arbetare.

Verkstaden.

Kellgrensgatan 14, K.; t. »gatunämnden».

Extra verkstadsingenjör (7,800 kr.).

Stenhardt, J. O., konstruktör (16).

Verkmästare (1 kl.) (15).

Bergholm, B. S. G.

Extra underingenjör.

Högvist, S. H., e. o. ritare (XIV).

En *förste kontorsskrivare* (11), en *e. o. verkställare* (2 kl.) (XIV), två *e. o. verkställare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrädmästare* (XII), en *extra ritare* (3,540 kr.), en

e. o. förste kontorist (X), två e. o. kontorister (VIII), ett första kontorsbiträde (7), en extra värmeledningsskötare (3,972 kr.) samt (vid 1945 års början) 90 arbetare.

Budningskontor.

Lilla Nygatan 5, C.; 9—15.

Ett kontorsbiträde (5).

Sopförbränningsanläggningen vid Lövsta.

Hässelby villastad; t. 380004 och 380403; kontorstid: 9—16.

Sopor, latrin och övrigt avfall, som emottagas vid soplastningsstationerna, utforslas till den för ändamålet inköpta egendomen Lövsta vid Mälaren, varefter maskinella anordningar för avfallets vidare behandling finnas.

E. o. maskinmästare (XVII).

Forslund, A. W.

En *extra maskinistförman* (4,575 kr.), en *kontorsskrivare* (9), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1945 års början) 82 arbetare.

Bekvämlighetsinrättningar.

22 st. kabinett, av vilka två hållas öppna endast sommartid. Ny- och ombyggnader av kabinetten och urinkurarna, 100 st., ombesörjas av byggnadsavdelningen, underhåll och drift av renhållningsavdelningen.

Två *e. o. kabinettsvakter* (VI), fyrtioen *e. o. biträden* (I).

Brandkåren.

Johannes brandstation: Malmstillnads-gatan 64, C.; t. »brandkåren» (växel eller därest namnanropet är blockerat 10 15 20 för anmälan om eldsvåda samt tillkallande av sjukvagn vid olycksfall och sjukdomsfall, som fordrar omedelbar transport till sjukhus); Katarina brandstation: Tjärhovsgatan 11, Sö.; Kungsholmens brandstation: Kronobergs-gatan 2, K.; Östermalms brandstation: Artillerigatan 69, Ö.; Bromma brandstation: Ulvsundavägen 30, Ulvsunda 1; Brännkyrka brandstation: Bäckvägen 1, Midsommarkransen, Stockholm 32.

Samtliga brandstationer stå i förbindelse med brandkårens telefonväxel.

Förvaltningen av brandväsendets angelägenheter handhåvas i Stockholm av gatunämnden såsom brandstyrelse.

Det åligger varje stad att i enlighet med bestämmelserna i brandlagen och brandstadgan den 15 juli 1944 hålla ett brandförsvar, som tillfredsställer skäliga anspråk på trygghet mot skada av brand.

Brandchefen utövar närmast under förvaltningsmyndigheten ledningen av stadens brandförsvar och ansvarar för att detsamma är i överensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnat. Han är därjämte skyldig att iakttaga, vad brandlagen och brandstadgan rörande hans befattning innehåller. Brandchefen är brandkårens befälhavare.

Under brandchefen är brandkåren organiserad på fyra avdelningar: eldsläcknings-, tekniska-, verkstads- och kamerala avdelningen.

Brandchefen tillsättes av gatunämnden. Där ej stadsfullmäktige annorledes besluta, sker tillsättningen å viss tid, högst sex år, allt efter nämndens beprövande. Övrigt befäl vid brandkåren tillsättes av nämnden medelst förordnande tills vidare. Befattningarna som brandman och brandförman tillsätts av brandchefen medelst förordnande tills vidare. Icke-ordinarie brandman antages av brandchefen medelst kontrakt.

För tillkännagivande av eldsvåda finnes en brandtelegraf med å lämpliga ställen inrättade brandskåp, traktvis förbundna med brandstationerna. Därjämte finnes direkt telefonförbindelse med polisstationerna genom polisverkets växel. Överståthållarämbetet kungör två gånger om året, varefter brandskåpen finnas uppsatta.

Brandkåren har numera sin personal fördelad på sex stationer, nämligen Johannes, Katarina, Kungsholmens, Östermalms, Bromma och Brännkyrka. Dessutom finnas utom den egentliga staden två redskapsskjul uppförda i Södertörns villastad. Med Sundbybergs stad har avtal träffats om biträde av Sundbybergs brandkår vid eldsvåda inom Mariehålls och Bällsta samhällen. Ett flertal utanför Stockholm belägna samhällen och socknar har träffat avtal med staden om biträde vid eldsläckning mot överenskommen ersättning.

Till brandkårens förfogande stå, förutom den till civilförsvaret anskaffade motorspruteparken m. m., f. n. 21 automobilmotorsprutor, 2 bogsprutbara motorsprutor och 26 andra för brandskyddsverksamheten avsedda automobiler. (Betr. sjukvagnar m. m. se nedan.) Härtill komma sjösprutorna St Erik och Phoenix.

I vilken utsträckning brandkåren är pliktig lämna släckningshjälp vid eldsvåda, som utbrutit utanför stadens område, prövas och avgöres av brandchefen.

Brandsyn förättas av brandchefen eller efter hans förordnande av annat brandbefäl. Eldstadsbesiktning utföres av skorstensfejare i samband med soining. Genom kungörelse eller annorledes skall i förväg meddelande lämnas om tid, då brandsyn skall hållas.

GN

Rörande sotning, se sid. 33.

Sjuk- och djurtransportväsendet utgör en del av brandkårens verksamhet. För verkställande av sjuktransporter finnas f. n. 14 sjukvagnar och för djurtransporter (sjuka och döda djur) tvenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler. (Se vidare under sjukhusdirektionen, sid. 156.)

Författningar. Brandlag 15 juli 1944. K. brandstadgan 15 juli 1944. Brandordning för Stockholm 19 juli 1924, med ändr. Bestämmelser ang. uniformspersedlar för brandkåren, fastställda av gatunämnden 15 dec. 1943. ÖÅ:s kung. 29 mars 1938 ang. stadens indelning i sotningstrakter, med ändr. ÖÅ:s sotningstaxa för Stockholm 12 nov. 1929, med ändr.

Stat år 1945. (Brandväsendet.) Utgifter: driftbudgeten 4,013,050 kr., dessutom förlagsmedel tillhoppa 75,000 kr., kapitalbudgeten, låne- medel, inom linjen 200,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 490,226 kr.

Brandchef (B).

Arve, E. A. M. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1950); träffas å expeditionen, Malmskillnadsgatan 64, C. (Johannes brandstation): vardagar 13—15 (dag före sön- och helgdag 13—14); t. »brandkåren».

Vice brandchef (23).

Skogsberg, J.-E.

E. o. förste brandingenjör (XXIII).

Strömdahl, I. F.

Brandingenjör (22).

Kvarneby, H. B.

Förste brandkaptener (20).

Grill, C. Ph. A.; Ekelund, K. R.; Palmquist, W. H.

Andre brandkaptener (18).

Hildebrand, B. E.; Lydén, S. T.

Överbrandmästare och verkmästare (17).

Bergedahl, J. C.

Förste kammarskrivare (17).

Ekblad, K. E. V.

Extra ritare.

Hellgren, J. Y.

Kontorsassistent (13).

Hellgren, J. Y., tjl. (se ovan), tf. Blomgren, H. A.

Nio *brandmästare* (14), två *e. o. brandmästare* (XIV), en *extra brandmästare* (5,652 kr.¹), en *verkmästare* (2 kl.) (14), fyrtiofem *brandförmän* (11), sjutton *icke-ordinarie brandförmän* (4,956 kr.), tvåhundraotjugu *brandmän* (9), trettioåtta *icke-ordinarie brandmän* (3,120—2,520 kr.²), en *e. o. hantverkare* (VII), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,760 kr.), ett *extra första kontorsbiträde*, ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), nio *e. o. linjemontörer* (IX), sju *extra linjemontörer* (3,276 kr.), ett *extra kontorsbiträde*).

Personalläkare (3,900 kr.).

Wikander, L. O. S., prakt. läkare, Grev Turegatan 22, Ö.; t. 62 17 06; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

Sakkunniga vid brandsyn.

Stadsfullmäktige hava den 4 december 1944 utsett sakkunniga att biträda vid brandsyn.

Sakkunniga.

Johansson, E. J., verkmästare; Sundström, K. V., f. d. byggnadsinspektör.

Suppleanter: Dahlberg, G. A., byggnadsinspektör; Söderlund, O. S., kakelugnsmakare.

¹) Ävlönas av civilförsvarsmedel.

²) Till dem av personalen vid brandkårens verkstäder och till de automobilförare vid brandkåren, vilka voro i tjänst före den 1 juli 1937, utgår ett tilläggsarvode av 180 kr.

Stockholms stads kyrkogårdsnämnd.

Kyrkogårdsnämnden.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 546); t. 23 28 10. Sessionstid: i regel första tisdagen i varje månad kl. 15.30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom instruktion, antagen av stadsfullmäktige den 23 september 1940 och fastställd av överståthållarämbetet den 20 november 1940, erhöll *Stockholms stads kyrkogårdsnämnd* sin nu gällande organisation. Instruktionen trädde i kraft den 1 december 1940.

Kyrkogårdsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av staden tillhöriga eller åt staden upplåtna begravningsplatser med allt vad därtill hör, ävensom övriga begravningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att uppgöra och till stadsfullmäktige för fastställelse överlämna förslag till bestämmelser angående avgifter och övriga villkor för nyttjanderätt till gravplats. Under kyrkogårdsnämnden lyder kyrkogårdsförvaltningen, vars chef är direktören.

Enligt instruktionen för kyrkogårdsnämnden består nämnden av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av [Stockholms domkapitel]¹⁾ samt fem av stadsfullmäktige. För ledamot, utsedd av domkapitlet, tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas fem suppleanter av stadsfullmäktige. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Direktören äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Under kyrkogårdsnämndens förvaltning stå två begravningsplatser, nämligen norra begravningsplatsen och södra begravningsplatsen, den senare bestående av tvenne områden, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Å norra begravningsplatsen finnas två gravkapell (förutom ett å katolska och ett å mosaiska församlingarnas begravningsplatser). Å Skogskyrkogården finnas Heliga Korsets kapell, som jämte Trons kapell och Hoppets kapell utgör Skogskyrkogårdens huvudkapellanläggning med

tillhörande krematorium²⁾, samt Skogskapellet och Uppståndelsekapellet och å Sandsborgskyrkogården Sandsborgskapellet. Antalet gravkapell å södra, begravningsplatsen är sålunda sammanlagt sex. Å norra begravningsplatsen finnes ett Svenska eldbegängelseföreningen tillhörigt krematorium med jordfästningskapell och kolumbarium.

De av katolska och mosaiska församlingarna anlagda särskilda begravningsplatserna inom norra begravningsplatsens område stå icke under kyrkogårdsnämndens förvaltning.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads kyrkogårdsnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 61). Instruktion för kyrkogårdsnämndens [kamrerare] direktör, antagen av nämnden 3 nov. 1936. Instruktion för de hos Stockholms stads kyrkogårdsnämnd anställda organisterna och deras ställföreträdare, fastställd av kyrkogårdsnämnden 15 sept. 1931. K. brev 27 aug. 1886 ang. gamla kyrkogårdens utanför Norrtull överlämnande till kyrkogårdsnämndens vård och förvaltning. Bestämmelser rörande Stockholms stads begravningsplatser, utg. av kyrkogårdsnämnden i juli 1943. Taxa å avgifter för nyttjanderätt till gravplatser å stadens begravningsplatser, godkänd av SF 19 mars 1945. Taxa å avgifter för begagnande av de under kyrkogårdsnämndens förvaltning ställda begravningsplatser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1941. Taxa å avgifter för underhåll m. m. av gravar å Stockholms norra och södra begravningsplatser, beslutad av kyrkogårdsnämnden 7 nov. 1939.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 2,624,110 kr., kapitalbudgeten 240,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,642,700 kr.

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

***Johansson-Vishorg, Anna S.**, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bengtson, H. G. V., kyrkoherde (utsedd av domkapitlet).

Carlsson, H. T., slöjdlärare.

***Ekdahl, H. O. S.**, postmästare, stadsfullm.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.

***Nyberg, J. S.**, skräddarmästare.

¹⁾ Numera av domkapitlet i Stockholms stift.

Suppleanter.¹⁾

- Ankar, G. A., kontraktsprost (utsedd av domkapitlet).
 Holmberg, O. V., direktör.
 *Hultman, P. G., verkst. direktör.
 *Johansson, f. Johanson, Olga A. R., fru.
 *Persson, O. J., parkarbetare.
 Silverbäck-Göransson, Greta G., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

- Gottliebsson, N. E., gatussekreterare (se sid. 196);
 t.f. sekreterare: Martin, J. H., sekreterare
 (se sid. 94).

Tjänstedelegerade.

- Carlsson, H. T.; Johansson-Visborg, Anna S.;
 Larsson, Yngve G. R.

Revisorer.

- Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se
 sid. 196).

Kyrkogårdsförvaltningen.

Nämndens expedition.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 546); t. 23 28 10 (växel); expeditionstid: helgfria dagar 10—14,30, lördagar och dag före helgdag 10—14, under april måndag—fredag även 16,30—18.

Direktör (A).

- Karlsson, E. A.; mottagningstid: 10—11.

Kamrerare (3 kl.) (19).

- Attermark, J. H. T.; träffas säkrast 10—11.

Underingenjör (17).

- Lund, C. H.

Kammarsskrivare (15).

- Johansson, f. Whitlock, Irma E.

Extra kontorsassistent (5,640 kr.).

- Fors, M. W.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ledamoten hr Carlsson, vice ordföranden samt ledamöterna fröken Johansson och hr Nyberg vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna fruarna Silverbäck-Göransson och Johansson samt hr Persson i nu nämnd ordning ävensom ledamoten hr Ekdahl i första hand ersättas av suppleanterna hrr Holmberg och Hultman i nu nämnd ordning. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: 1) hr Holmberg, 2) hr Hultman, 3) fru Silverbäck-Göransson, 4) fru Johansson samt 5) hr Persson.

Förste kontorskrivare och kassör (11).

- Fors, M. W., tjl. (se ovan), t.f. Askner, f. Westermarck, D. E. (Lisa).

Arkitekt för granskning av gravvårdsritningar m. m. (5,400 kr.).

- Wahlman, J. I.; träffas helgfria tisdagar 17,30—19 och fredagar 10—11,30 samt under tiden april—juni även helgfria måndagar och torsdagar 10—11,30.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), en extra ritare (3,540 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en expeditionsvakt (6).

Norra begravningsplatsen.

Solna (postadress: Stockholm 6); t. 27 2640 (växel); expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lördagar och dag före helgdag 10—15,30.

Kyrkogårdsinspektör (17).

- Cato, H. A. A.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

- Eriksson, C. I.

Två verkmästare (2 kl.) (14), tre verkmästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Dessutom arbetare (vintern lägst 51, sommaren högst 110) och arbeterskor (vintern lägst 2, sommaren högst 253).

Södra begravningsplatsen.

Enskede; t. 49 25 80 (växel); expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lördagar och dag före helgdag 10—15,30.

Kyrkogårdsinspektör (17).

- Ruthner, C. G.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

- Östedt, F. H.

Två verkmästare (2 kl.) (14), en e. o. krematorieföreståndare (XIII), en verkmästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), fyra e. o. krematoriebiträden (XI), ett extra krematoriebiträde (3,780 kr.), en extra verkmästare (3,780 kr.), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Dessutom arbetare (vintern lägst 48, sommaren högst 95) och arbeterskor (vintern lägst 6, sommaren högst 360).

Stockholms stads hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsövarðsnämnden.

Vasagatan 6 (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. »hälsovårdsnämnden». Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 13.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården inrättades fr. o. m. år 1878 *Stockholms stads hälsovårdsnämnd*.

Enligt hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsovårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsovårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsovårdsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsovårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsovården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m. Hälsovårdsnämnden övar därjämte tillsyn över vård och behandling av djur.

Genom beslut den 22 december 1932 uppdrog stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, åt hälsovårdsnämnden att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av bl. a. desinfektionsanstalten, isoleringsanstalten och karantänsstallarna samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas verksamhet.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken omhänderhaves av sjukhusdirektionen, se sid. 125. Hälsovårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsovårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1942—1945 skedde den 1 december 1941 (fyllnadsval den 7 december 1942, 17 maj och 6 december 1943 samt 4 december 1944) och för åren 1944—1947 den 6 december 1943.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads hälsovårdsnämnd, fastställd av ÖA 3 mars 1941 (Kf 1940: nr 62), med ändr. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. Tuberkulosförordning 31 mars 1939. Lag om djurskydd 19 maj 1944. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen. Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 2,892,846 kr., dessutom förlagsmedel 19,605 kr.; inkomster: driftbudgeten 151,440 kr.

Hälsovårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Vice ordförande.

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

*Adolfsson, F. K., kassör.

*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.

Pehrzon, V. M., direktör.

Suppleanter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru, stadsfullm.

*Hjerne, K. G., färghandlare.

*Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinna, stadsfullm.

Lindell, N. M. A., ombudsman, stadsfullm.

Svedendahl, C. G. A., kontorist.

E. o. sekreterare och ombudsman (XXI).

Häggmark, C. L. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 10—11.

HN

Tjänstedelegerade.

(För yttranden till nämnden i personalärenden.)

Carlsson, Abel E., ordf.; Pehrzon, V. M.;
Rietz, A. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sackska barnsjukhusets och Eastmandirektionens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, A. H., kassör.
Breding, G. E., förste stationsskrivare.
Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.
Holm, K. I., järnarbetare, ordf.
Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Hjertén, H. I., civilingenjör.
Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.
Queckfeldt, Gunborg, kanslibiträde.

Central förvaltning.

Hälsovårdsnämndens expedition.¹⁾

Vasagatan 6 (postgirokonton nr 50324); t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 10—12, 13—15, lördagar 10—12, 13—14.

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltningen tillkommer förste stadsläkaren.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 247,390 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,600 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malinström, F. K. B.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

¹⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälsovårdsnämndens expedition och sjukhusdirektörskontoret; jfr sid. 122.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16.

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E.; mottagningstid: 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—15.

Extra ingenjör.

Blomberg, T. H.

Laboratorieföreståndare (21)

(å indragningsstat).

Sundberg, T.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edwall, E. H. A.; t. »hälsovårdsnämnden» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarskrivare (17).

Malinström, E. A.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

En kontorsskrivare (9), två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tre e. o. kontorsbiträden (V).

Förste expeditionsvakt (8).

Haegerstolpe, K. G. A.

En automobilförare (7), en e. o. automobilförare (VII), en e. o. expeditionsvakt (VI), två e. o. telefonister (IV).

Stadsläkare och stadsdistriktsläkare.

Förste stadsläkaren tillsättes i den ordning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej mindre vad enligt allmänna läkarinstruktionen tillkommer förste provinsialläkare och stads-läkare, i den mån icke stadsläkares åligganden

tillkomma Stockholms rättsläkarstation eller stadsdistriktsläkare, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsovårdsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna, att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbeta berättelse över hälsovårdsnämndens verksamhet, samt att varje söckendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

De arbetsuppgifter som förut ålegat andre stadsläkaren med avseende å rättsmedicinalväsendet hava fr. o. m. den 1 januari 1945 övertagits av Stockholms rättsläkarstation. Hans åliggande att meddela erforderligt läkarintyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter har fr. o. m. samma dag övertagits av stadsdistriktsläkarna.

Stadsdistriktsläkarna tillsätts av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intagning å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börande därvid intyg över den sjukes tillstånd afgivas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsatt arbetsförmåga, skolende i det sistnämnda fallet intyget utfärdas enligt fastställt formulär; för intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärd särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkar-tillsyn icke åtnjutits, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens uträkning erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, hava ympare inom anvisat ympningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Beträffande av staden tillhandahållen barnmorskevärd, se sid. 153.

Beträffande stadssjuksköterskor, se sid 153.

Instruktioner m. m. Instruktion för förste- och [andre stadsläkarna] samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2). K. brev till ÖÅ 17 juni 1881 ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm.

Stat år 1945. (Distriktsläkare.) Utgifter: driftbudgeten 362,010 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,700 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 210); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Läkardistriktet.¹⁾

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; mottagning: Kornhamnstorg 4, C.; t. 10 46 92 (bostaden: 41 28 27); mottagningstid: 9—10.

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms och Klara församlingar.)

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Lindhagensgatan till Mälaren).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, fredagar 11—11,30.

Fredhälls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergs-

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934, 13 maj 1938, 13 juni 1939, 25 aug. 1942 och 9 jan. 1945 (se Kf 1942: nr 86; 1945: nr 2).

HN

gatan och Lindhagensgatan till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Matteus läkardistrikt

(omfattande Matteus församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Kåge, G. M.; Drottninggatan 108, Va.; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 8,30—9.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes och Adolf Fredriks församlingar).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Vakant, *tf.* **Röjdmärk, O. E.;** Upplandsgatan 50, 3 tr., Va.; t. 32 45 32 (bostaden: 30 36 00); mottagningstid: 9—10.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande Jakobs och Engelbrekts församlingar.)

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Floom, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling och östra delen av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i Folkungagatan från Renstiernas Gata, samt Götgatan, Högbergsgatan, Kvarngatan och Maria Trappgränd).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan från Renstiernas Gata, Götgatan och församlingsgränsen västerut samt i söder av Sofiagatan från Renstiernas Gata och Blekingegatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Sofiagatan och i väster av Södermannagatan, ävensom av Sofia församling den del af Södermalm, som ligger söder om Skånegatan och öster om Södermannagatan).

*E. o. stadsdistriktsläkare
(2 kl.) (XVIII).*

Vakant, *tf.* **Cederström, C. J. F.;** Folkungagatan 50, Sö.; t. 43 03 22; mottagningstid: måndagar, torsdagar, lördagar och söndagar 9—10, tisdagar, onsdagar och fredagar 16,30—17,30.

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Blekingegatan till församlingsgränsen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Maria läkardistrikt

(omfattande västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i Maria Trappgränd, Kvarngatan och Högbergsgatan till Banbrinken).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; Södermalmstorg 4, 1 tr., Sö.; t. 40 35 37; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Hulting, C. G.; Hornsgatan 57, Sö.; t. 41 47 88; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11.

Liljeholmens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Aspudden, Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg och Sättra).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Vakant.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta väster om stambanan).

*E. o. stadsdistriktsläkare
(2 kl.) (XVIII).*

Bexelius, J. G.; Långholmsgatan 26, Sv.; t. 43 65 14; mottagningstid: 8,30—9,30.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, den del av Västberga, som ligger söder om Södertäljevägen, Östberga, Liseberg och Örby).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 9—10, 15—16, sön- och helgdagar 10—11 (sept.—maj), 9—10 (juni—aug.).

Midsommarkransens läkardistrikt

(omfattande stadsdelen Midsommarkransen och den del av stadsdelen Västberga, som ligger norr om Södertäljevägen).

*Extra stadsdistriktsläkare
(4,800 kr.).*

Vakant.

Enskede norra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Enskede Gård och Enskede-fältet samt Årsta öster om stambanan).

*E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.)
(XVIII).*

Vakant, *tf.* Lindström, B. G.; Hammarbybacken 43, 1 tr., Hammarbyhöjden; t. 49 49 15 (bo-staden: 44 35 43); mottagningstid 10—11.

Enskede södra läkardistrikt

(omfattande Enskede församling med undantag av stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Årsta, Enskede Gård och Enskede-fältet).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10.

Bromma östra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockeby, Ölovslund, Höglandet, Ålsten, Smedslätten, Äppelviken, Abrahamsberg, Stora Mossen, Alvik, Traneberg, Ulvsunda och Ulvsunda Industriområde).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Zandré, S. A.; Gustavslundsvägen 168, Äppelviken; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—11.

Bromma västra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockebyhov, Åkeshov, Åkeslund, Norra och Södra Augby, Riksby, Bromma Kyrka, Beckomberga, Eneby, Ballsta och Mariehäll).

*Extra stadsdistriktsläkare
(4,800 kr.).*

Vakant.

Allmän hälsovård.

Hälsovårdsinspektionen.

Vasagatan 6 (rörinspektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.), C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 8—17 (lördagar 8—15).

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovården angår. Inspektionens chef närmast under förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovårdsnämnden. Till hälsovårdsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 216). Veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningssman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören hava åliggande huvud-

sakligen, att utöva tillsyn övcr stadens allmänna hälsöovård, att å hälsöovårdsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsöovårdslära och annat, som till deras yrke hör, att själva eller genom dca övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stads-läkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omförmålda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanster samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stads-läkaren är sundhetsinspektören skyldig att hans tjänsteåligganden bestrida, såvida han därtill förordnas.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn övcr kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, övcr transporter av hithörande födoämnen samt övcr sådana fögenheter och platser, där animala födoämnen försäljas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsöovårdsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han skall därjämte förestå stadens karantänsanster för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet å sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem beförda uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevista slakthus- och saluhallsstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll övcr dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen övcr ansökningar om entreprenörrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsöovårdsnämnden tillstyrkt desamma. Byråingenjören har vidare att förrätta till hälsöovårdsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande,

ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stads-läkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsöovårdsnämndens anster för födoämneskontroll hava åliggande att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhållna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhava närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt finnes å hälsöovårdsinspektionen anställda en inspektör, en underinspektör, förste tillsyningsmän och tillsyningsmän.

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet övcr tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, övcrvakar, att hälsöovårdsnämndens uppmaningar angående avhjälpande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören är anställd som förman vid den år 1908 tillkomna rörinspektionen för tillsyn övcr rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen, en vid cyanavdelningen, en vid rökinspektionen en vid rättutrotningsavdelningen och två vid övrig hälsöovårdsinspektion.

Tillsyningsmännen hava åliggande huvudsakligen: att vaksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas övcrvakande författningsenligt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören av-giva rapport.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsöovårdsinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Den kommunala yrkesinspektionen åligger huvudsakligen att övcrvaka efterlevnaden av lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och övriga till arbetarskyddet hörande författningar. Vid inspektionen tjänstgöra en c. o. förste tillsyningsman och tre tillsyningsmän.

Författningar. Hälsöovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. Kungl. cirkulär 24 okt. och

10 nov. 1919 med föreskrifter i fråga om tillämpningen av vissa bestämmelser i hälsövarðsstadgan. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter, fastställt av ÖA 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930. Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomter i Stockholm, antagna av hälsövarðsnämnden 9 mars 1943. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställd av hälsövarðsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsövarðsnämnden 5 maj 1931. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärintstruktion, fastställd av k. m:t 17 nov. 1933, med ändr. Lag 29 juni 1912 om arbetarskydd, med ändr. Gällande arbetstidslagar.

Stat år 1945. (Hälsövarðs- och bostadsinspektionen.) Utgifter: driftbudgeten 781,079 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,600 kr.

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16 å Östra Järnväggsgatan 8.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Blomberg, T. H.

Förste veterinär vid hälsövarðsnämndens anstalter för födoämneskontroll (22).

Kempe, E. H. (se sid. 217).

Inspektör (2 kl.) (18).

Lindén, A. G.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Underinspektör (15).

Larsson, J. Hj.

Förste tillsyningsmän (14).

Sandblom, J.; **Altbäck, O. H.;** **Fahlström, A. E.;** **Grenhagen, A. I.;** **Lindahl, C. J.;** två vakanta.

E. o. förste tillsyningsmän (XIV).

Stigbert, K. D.; **Franzon, C. A.**

Tjugufem *tillsyningsmän* (12), åtta *e. o. tillsyningsmän* (XII) (därav en vakant), (av samtliga äro fyra vid rörispektionen, fyra vid mjölkkontrollen, tre vid kommunala yrkesinspektionen), ett *extra skrivbiträde* (2,040 kr.).

Bostadsinspektionen.

Vasagatan 6, C.; t. »hälsövarðsnämnden»; *expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).*

De i hälsövarðsstadgan införda bestämmelserna angående bostadsinspektion avse, att återkommande besiktning genom hälsövarðsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma, boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaffenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befaras. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsövarðsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, förstugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsövarðsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsövarðliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsövarðsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förman för personalen vid

HN

bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla den av dessa tjänster, vartill han förordnas.

Författningar. Instruktion för Stockholms bostadsinspektion 25 febr. 1910 (Kf 1910: nr 21). Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931 (Kf 1931: nr 78). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr.

Stat år 1945 (se sid. 215).

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-tagnings-tid 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Assistent (1 kl.) (12).

Ahlzén, Ebba B.

Assistenter (2 kl.) (10).

Österberg, A. K. (Karin); Eriksson, C. Dagmar K.; Perman, Birgit; Bjurner, f. Nyman, Gunvor M.

E. o. assistent (2 kl.) (X).

Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.

Extra assistenter (3,504—2,880 kr.).

Martenius, f. Ralfe, Stina J. M.; Olofsson, f. Forsberg, Ulla; Jeansson, Brita K. M.; Sundquist, Maud A. B.

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och dryckesvaror och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigat och stämplat, färskt kött hålles till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhåva undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårdsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårdsinspektionen anhängna födoämnen, dels ock av importerade födoämnen.

Författningar. Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. Giftstadgan 26 nov. 1943. K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen, med ändr.

Rörande köttvaror m. m.: K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och senare beträffande stämplat och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. K. kung. 30 nov. 1934 ang. kontroll vid införsel av köttvaror till område med köttbesiktningstvång, med ändr. Taxa å avgifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen 9 maj 1944.

Rörande mjölkvaror m. m.: K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 23 dec. 1936 till provtagare, kontrollanter och överkontrollanter med vissa föreskrifter för tillsyn å efterlevnaden av pastöriseringslagen. K. förordn. 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 3 maj 1941 till hälsovårdsnämnden ang. villkor för tillstånd för försäljning av kontrollmjölk. K. kung. 28 juni 1941 med vissa bestämmelser ang. grädde och korv. Medicinalstyrelsens kung. 14 febr. 1942 ang. fordringar på hygieniska förhållanden vid framställning av mjölk och grädde, som försäljas i opastöriserat skick. K. kung. 22 maj 1942 ang. förfarandet vid pastörisering av till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. Medicinalstyrelsens och lantbruksstyrelsens kung. 17 juni 1942 ang. undersökning av pastöriseringsgraden hos mjölk och grädde m. m. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen, med undantag av köttvaror och djurfett, samt för undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 231,688 kr.; inkomster: driftbudgeten 36,900 kr.

Kontrollbyråerna för importerade, anhängna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnvägs-gatan 8, C.; t. 23 05 65 (växel); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—15 (kassan 10—14, lördagar 10—15).

Undersökningen av importerade födoämnen verkställs under ordinarie tultid, och skall anmälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel),
efter kl. 17 11 06 00; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (20).

Kämpe, Å.

En tillsyningsman (12), två e. o. tillsyningsmän (XII), sex mikroskopister (5; tre av nuv. innehavarna avlönas enl. lönegrupp 6), en e. o. mikroskopist (V), två extra mikroskopister (1,980 kr.), en kontorsskrivare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V), tre vaktmästare (1 kl.) (8), en expeditionsvakt (6), tre e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII). — Tre städerskor (1 a). Dessutom extra veterinärer, mikroskopister och stämpelare i mån av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd eller i varje särskilt fall bestämd timavlöning.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utan hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk icke säljas under benämning »barnmjölk», »kontrollmjölk» eller annan beteckning, som angiver antingen en särskilt sund beskaffenhet hos mjölken eller ock att den varit föremål för särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas endast under villkor, dels att läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden antagits för utövande av tillsyn å produktionen av kontrollerad mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården intygat, att de sanitära förhållandena inom och omkring ladugården med därtill hörande inrättningar samt hälso tillståndet hos den med mjölken sysselsatta personal och de hygieniska förhållanden, under vilka densamma lever, äro fullt tillfredsställande, ävensom att ladugården med avseende på såväl inredning som skötsel tillfredsställer hygienens fordringar och att samtliga de i ladugården uppställda djuren äro friska, och dels att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens behandling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas enligt av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30 juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april 1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932

ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i förekommande fall återkalla tillstånd till leverans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Kontrollveterinärer.

Larsson, R.; Kempe, E. H.; Plazikowski, U. E. M.

Isoleringsanstalten.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79;
expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att härbärgera dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohyra i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohyra. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrädslokaler, bostads- och expeditiionsrum samt tvenne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten utövas av sundhetsinspektören.

Redogörare (300 kr. utan rörligt tillägg).

Malmström, E. A. (se sid. 122).

Förestånderska (2,070 kr.).

Jönsson, Edit W.

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 61 00 35 (tills vidare stängd).

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sv.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna. Högbergsgatan 73, 2 tr., Sö.; t. 40 02 12, Anstalten hålles öppen kl. 8—13, 14—17 (lördagar 8—12).

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänkungörelse skall kunna verkställas vid karantänstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohag med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanvätean-

HN

HN

stalternas föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. »hälsovårdsnämnden».

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av vägghyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Stat år 1945. (Anstalter för isolering och cyanvätebehandling.) Utgifter: driftbudgeten 65,270 kr.; inkomster: driftbudgeten 17,640 kr.

Föreståndare.

Lindahl, C. J.; mottagning: Vasagatan 6, C., 14—16 (lördagar 13—14).

Tuberkulosbyrån.

Herkulesgatan 1, C.; t. 23 23 95; expeditionstid: vardagar 9—12, 13—15 (lördagar 13—14).

Tuberkulosbyrån har till uppgift att lämna råd och upplysningar till bekämpande av tuberkulos och till förekommande av smittospridning samt att, om den sjuke är medellös eller mindre bemedlad, lämna understöd. Byrån förvaltas under hälsovårdsnämndens överinseende av en särskild dispensärstyrelse, bestående av fem ledamöter jämte två suppleanter, utsedda av hälsovårdsnämnden. Förste stadsläkaren utövar närmaste tillsynen över byråns verksamhet. Byråns arbete ledes av en föreståndare, som skall vara en legitimerad och i tuberkulossjukdomens diagnos, behandling och profylax kunnig läkare.

Understöd åt sjuka, som anlita byråns hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av byråns föreståndare och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften utses av hälsovårdsnämnden och hälften av fattigvårdsnämnden, med iakttagande, att upplysning inhämtas från fattigvårdsnämnden, innan understöd utdelas, och att anmälan göres, då utdelning av understöd ägt rum. Ej må understöd lämnas åt sjuk, som icke äger hemortsrätt i Stockholm.

Stadskollegiet har den 25 maj 1944 beslutit att tillsätta en kommitté för utredning om byråns överförande till sjukhusdirektionen och om eftervård m. m.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms stads tuberkulosbyrå, fastställt av hälsovårdsnämnden 12 dec. 1933 (Kf 1933: nr 77). Stadskollegiets beslut 15 juni 1944 om skärmbildsundersökning av stadens personal.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 1,205,409 kr.; inkomster: driftbudgeten 75,000 kr.

Dispensärstyrelse.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Gullbring, A. G., överläkare; Jo-

hansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.; Pehrzon, V. M., direktör; Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf.

Suppleanter: Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru, stadsfullm.; Hellström, A. Märta V., affärsbiträde.

Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm. (utsedda av hälsovårdsnämnden); Carlsson, B. A. B., fattigvårdsinspektör, Johnsson, A., redaktör (utsedda av fattigvårdsnämnden); Gentz, C. M. A., överläkare (se nedan).

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, Lindquist, C. G. A., aktuarie (utsedda av hälsovårdsnämnden); Nilsson, f. Gufvert, Ingegerd A. M., föreståndarinna, Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Överläkare och föreståndare (21).

Gentz, C. M. A. (förordn. t. o. m. ^{31/5} 1949), föreståndare; mottagningstid: 11—12.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med Epidemisjukhuset).

Jäderholm, K. B.

E. o. förste underläkare (XXI).

Häggmark, Å. L.; Göransson, S. F. O.

Extra andre underläkare (6,000 kr.).

Vakant.

Läkare (19).

Lindvall, A. H.

E. o. läkare (XIX).

Naucier, R.; Wallén, H. F.; Nordenfors, B. G.; Dahlqvist, Irma E. W.; Bluhm, I. L.; en vakant, tf. Tisell, H. F. A.

Läkare vid barnpolikliniken (2,280 kr.).

Gunther, J. G. A.; Jacobsohn, G. L.

Förste kammarskrivare

(7,080 kr.).

Korsner, K. M. H.

Extra kurator (5,196 kr.).

Gejrot, H. K. (Karin).

E. o. expeditionsvakt (VI).

Magnusson, C. L.

Sex dispensärassistenter (9), en e. o. dispensärassistent (IX), en extra dispensärassistent (3,384 kr.), en röntgensköters-

ka (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), en *extra röntgensköterska*, två *e. o. byråsköterskor* (VI), elva *extra byråsköterskor* (4,296—2,664 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), fyra *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), fem *extra skrivbiträden* (2,160—1,860 kr.), ett *e. o. laboratoriebiträde* (VI), två *extra laboratoriebiträden* (2,580 kr.), två *extra telefonister*, fyra *stüderskor* (2,144—1,659 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (1,200 kr.).

Orhems barnkoloni.

Orhems gård, Stockholm 20; t. Södertörns villastad 213.

För tuberkuloshotade barn har tuberkulosbyrån anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enskede församling med plats för 22 barn vintertid och 30 barn sommartid.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Johansson, V. M. M. (Greta), tjl., *tf. Ahlgren, Lilly M. A.*

En *kokerska* (1 d), ett *köksbiträde* (1 b), fyra *sköterskebiträden* (1b).

Karantänsstallarna.

F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt gällande bestämmelser får införsel sjöledes från utrikes ort av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänslokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

Plazikowski, U. E. M., andre stadsveterinär.

En *karantänsvakt* samt tillfällig arbetskraft.

Ympningsväsendet.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916 om skyddskoppymping, som stadgar, att till förekommande av smittkoppor varje barn skall skyddskoppympas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantagande från ympningsplikt medgivnas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtta lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppymping. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 2 maj—10 juni och 1—30 september å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 210) även som under hela året av doktor F. Malmström å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 291).

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppymping, med ändr. K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppymping avsedda ympare och besiktningssuppleanter, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppymping.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg, se texten ovan.)

1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Malmström, F. K. B., *e. o. bitr. sundhetsinspektör*; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

HN

2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Magnusson, A. B. F., stadsdistriktsläkare; mottagning: Norrtulls sjukhus: barnpolikliniken, Norrtullsgatan 14, torsdagar 14—14,30.

3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Malmström, F. K. B., e. o. bitr. sundhetsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församling samt Stora och Lilla Essingen).

Mannheimer, E., docent; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, måndagar 15—16.

6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högälids församling samt stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden i Brännkyrka församling).

Hulting, C. G., stadsdistriktsläkare; mottagning: Barnavårdscentralens lokal, Högälids församlingshus, torsdagar 13—13,30.

7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

Ericsson, V. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: Enskede skola, Stacksolmsvägen 30, samlings-salen, torsdagar 13—13,30.

8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling med undantag av stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden).

Malmgren, G. W. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: posthuset, 1 tr., Alvsjö, fredagar 11—12.

9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetstugans lokal, Nytorgsgatan 40, torsdagar 13—13,30.

Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm.; mottagning för späda barn: Mjölkdroppens lokal, Nytorgsgatan 44, måndagar och onsdagar 10—11.

10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Sylvan, H. O. K., prakt. läkare; mottagning: Alviks skola, torsdagar 16—17.

Karantänsstationen.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C; t. »hälsovårdsnämnden».

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stockholm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantäns-läkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning.

Författningar. K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmälas i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion 23 juni 1934 för läkare vid karantänsstation. K. kung. 4 maj 1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Ställföreträdande karantänsläkare.

Ströman, R. A., sundhetsinspektör; **Björström, O. E.**, bostadsinspektör; **Malmström, F. K. B.**, biträdande sundhetsinspektör.

Desinfektionsanstalten.

Epidemisjukhuset, Valhallarägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Inge-marsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); expeditionstid: 8—17.

Å anstalten desinfekteras i ugn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder, se ovan under hälsovårdsinspektionen (sid. 213).

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 8—17 (lördagar 8—15).

[Klagomål ang. råttor lämpligen 15—16 (lördagar 13—14). Utlämnning av rättgift 9—12.]

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. har ett anslag å 6,000 kr. ställts till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av rättgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa rättgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Genom ändring i hälsovårdsstadgan den 30 maj 1930 äger hälsovårdsnämnd, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Stockholms stads flyghamnsstyrelse.

Flyghamnsstyrelsen.

Postadress: Stockholm 2. Styrelsen sammanträder andra helgfria tisdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 21 maj 1928 att uppdraga åt en särskild styrelse, benämnd *Stockholms stads flyghamnsstyrelse*, att handhåva förvaltningen av stadens flyghamn och andra flygplatser samt handlägga övriga frågor rörande trafikflygningen. Erforderliga anslag uppfördes på hamnstyrelsens stat. Den 19 oktober 1936 beslöt stadsfullmäktige, att flyghamnsstyrelsen skulle ombildas till en självständig förvaltningsnämnd. Som sådan trädde den i verksamhet den 1 januari 1937.

Flyghamnsstyrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser, i den mån de icke tillhöra annan myndighets förvaltning, samt handlägger i övrigt lufttrafiken berörande frågor, vilkas vård av stadskollegiet överlämnas åt styrelsen.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, valda för två år, av vilka fem utses av stadsfullmäktige och en av Stockholms stads hamnstyrelse. För ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige, välja fullmäktige fem suppleanter; för ledamot, vald av hamnstyrelsen, tillsättes i enahanda ordning suppleant. Flyghamnsstyrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Stadskollegiet har den 30 november 1944 efter framställning av 1944 års flygplansutredning utsett delegerade för förhandlingar med denna utredning rörande eventuellt överförande av de kommunala flygplatserna till statlig förvaltning (se sid. 392).

Angående flygplatserna, se vidare nedan.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads flyghamnsstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 63).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 699,509 kr., kapitalbudgeten, låneandel, inom linjen 24,000 kr., dessutom förlagsmedel 13,350 kr.; inkomster: driftbudgeten 330,500 kr.

Flyghamnsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Örne, A. E., generaldirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Ahlén, Sven, ombudsman (utsedd av stadsfullm.).
*Greitz, K. B., redaktionschef (utsedd av stadsfullm.).

*Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Orre, O. S. W., e. o. stadsadvokat (utsedd av hamnstyrelsen).

Suppleanter.¹⁾

Apelqvist, K. A. S., försäkringsdirektör (utsedd av stadsfullm.).

*Göransson, C. G. E., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

*Ljungberg, I., e. o. vice värd (utsedd av stadsfullm.).

Lundin, K. W., byrådirektör (utsedd av stadsfullm.).

*Nilsson, O., direktör (utsedd av stadsfullm.).

Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm. (utsedd av hamnstyrelsen).

¹⁾ Enligt flyghamnsstyrelsens beslut skola de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna hrr Ahlén, Greitz och Ljung samt vice ordföranden vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Apelqvist, Göransson och Ljungberg i nu nämnd ordning samt vid förfall för ordföranden och ledamoten hr Styrman av suppleanterna hrr Nilsson och Lundin. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i styrelsen, resp. levnadsålder, eller i följande ordning: hrr Apelqvist, Nilsson, Göransson, Lundin och Ljungberg.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 196);
tj. sekreterare: **Martin, J. H.**, sekreterare (se
sid. 94).

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se
sid. 196).

Flygplatsförvaltningen.

Landflygplatsen Bromma; postadress:
Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Chef för flygplatsförvaltningen är flyg-
platschefen.

Flygplatschefen är inför flyghamnsstyrelsen
ansvarig för fullgörande av de uppgifter, som
enligt gällande föreskrifter åligga den kommu-
nala flygplatsförvaltningen i Stockholm. Flyg-
platschefen har sålunda att bereda och för flyg-
hamnsstyrelsen föredraga ärenden rörande för-
valtningen av stadens flygplatser samt med bi-
stånd av övrig personal på flygplatserna över-
vaka, att den ekonomiska förvaltningen ombe-
sörjes på ett tillfredsställande sätt.

Med hänsyn till flygsäkerheten skall flyg-
platschefen tillse, att flygplatserna med till-
hörande utrustningar städe finna sig i funk-
tionsdugligt skick.

För flygsäkerhetstjänsten finnas vid landflyg-
platsen Bromma anställda, av statsverket avlö-
nade flygledare. För denna flygsäkerhetstjänst
liksom för de statliga radio- och väderlekssta-
tionerna tillhandahåller staden lokaler jämte upp-
värmning, städning och belysning.

Flygplatschef (XXI).

Florman, B., ingenjör; t. 28 25 60; mottagnings-
tid: 10—11.

Extra förste kontorsskrivare
(4,692 kr.).

Bolme, N. E.

En *extra hangarmästare* (5,100 kr.), en
extra fältmästare (4,020 kr.), ett *extra*
kontorsbiträde (2,400 kr.).

Flygplatser.**Sjöflygplatsen Lindarängen.**

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 40 94.

Sedan all reguljär flygtrafik numera över-
flyttats till landflygplatsen Bromma begagnas
sjöflygplatsen Lindarängen endast för ambulans-,
skol- och privatflygning, huvudsakligen förlagd
till sommarhalvåret.

Författningar. Taxa å avgifter vid
landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lin-
darängen, fastställd av k. m:t 21 mars 1940.
K. m:ts resolution 22 okt. 1943 ang. viss änd-
ring av taxor å avgifter för landflygplatsen
Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen m. m.
K. m:ts resolution 27 okt. 1944 ang. förläng-
ning av kristidstillägget å avgifter för landflyg-
platsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen
intill utgången av år 1945.

Personal.

En *flygplatsarbetare*.

Landflygplatsen Bromma.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60
(växel).

Landflygplatsen Bromma öppnades för allmän
trafik den 23 maj 1936, och därmed vann Stock-
holm (via luftfartsleden Stockholm—Malmö)
anknytning till det europeiska lufttrafiknätet.

På grund av det internationella läget har den
reguljära flygtrafiken under år 1944 endast be-
drivits i begränsad omfattning. Densamma har
huvudsakligen representerats av flyglinjer till
Finland och Tyskland. Härjämte har tidvis
linjerna Stockholm—Visby och Malmö—Göte-
borg—Stockholm—Sundsvall—Luleå trafikerats.
Ydare har kiruriflygtrafik upprätthållits med
Storbritannien.

Vid flygplatsen finnes en med bidrag av sta-
den anordnad meteorologisk station, från
vilken för luftfarten avsedda väderleksrapporter
utsändas. Stationen förestås av en med stats-
medel avlönad meteorolog.

Författningar. Väg- och vattenbyggnads-
styrelsens godkännande av flygplatsen 16 jan. 1937
jämte tillägg 20 okt. 1938 och 30 juni 1944.
Betr. taxor, se ovan under sjöflygplatsen Lindar-
ängen.

Personal.

Se ovan. Dessutom finnas å flygplatsen
anställda *elektriker, fältarbetare, flygplats-
vakter och färskötare*.

Landflygplatsen Skarpnäck.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60
(växel).

Denna flygplats har byggts under år 1940
i dåvarande arbetslöshetskommitténs regi un-
der ledning av en särskild arbetsdelegation med re-
presentanter för flyghamnsstyrelsen och den kom-
munala arbetslöshetsförvaltningen. Flygplatsen
har kostat i runt tal 1,200,000 kr.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 januari 1945
att anvisa flyghamnsstyrelsen ett auslag av 31,000

FllHS kr. att tillhandahållas Stockholms segelflygklubb såsom bidrag till främjandet av segelflyget.

Personal.

En *fårskötare*.

Landflygplatsen Skå-Edeby.

*Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60
(växel).*

Stadsfullmäktige beslöto den 19 februari 1940 att för framtida behov av mark för flygändamål

inköpa egendomen Skå-Edeby på Svartsjölandet i Stockholms län för 495,000 kr. med tillträde den 14 mars 1945. Sedermera har träffats ny överenskommelse, av stadsfullmäktige godkänd den 17 juni 1940, enligt vilken tillträdesdagen ändrades till den 1 juli 1940. I anslutning härtil har mellan staden och staten träffats avtal angående anordnande av flygfält vid Skå-Edeby, vilket av stadsfullmäktige godkänts den 17 mars 1941. Arbetet med flygfältets iordningställande påbörjades i juni 1941 och har slutgiltigt färdigställts under år 1944.

Ingen fast anställd personal finnes.
